

Värmlands Anor

1998:2

Maj 1998

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 15

Deje i början av seklet

Bilden tillhör Dejeprojektet: DEJE - "från bruksort till återbruksort"

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlems-tidning för Värmlands Släktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källan anges.

Redaktören förbehåller sig rätten att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplaga - 1100 ex, 4 ggr/år.

Ansvarig utgivare och redaktör - Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget 66732 Forshaga. Telefon 054-872754.

Produktion - Anette Carlsson, S Ringvägen 12, 681 43 Kristinehamn.

Tryck - Tryckeri ABKnappen, Karlstad.

Manusstopp för 1998:3 är 4 augusti 1998.

Värmlands Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897

Föreningens adress - c/o Sander, Norra Berghaget, 667 32 Forshaga.

E-post
genealogi.wermland@swipnet.se

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1998) till svenskt postgiro 46 96 60-5. Medlemmar i Norge erlägger 100 norska kronor + porto 40 kr, resp 30 kr, till norskt postgiro 0806 1944339.

Arkiv - Emigrantregistret, Box 331, 652 08 Karlstad. Telefon 054-159272.

Hemsida home6.swipnet.se/~w-61744/

Styrelsen 1998

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070-634 81 87

Vice ordförande Anette Carlsson, S Ringvägen 12, 68143 Kristinehamn, Tel 0550-17447

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Säffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070-583 24 96

Kassör Liv Hagberg, Garvaregatan 4, 652 20 Karlstad, Tel 054-218232

Materialförvaltare Bo Cider, Skolgatan 12, 66060 Molkom. Tel 0533-10378

Ledamot Bernhard Granholm, Ljung-gatan 39C, 66432 Grums. Tel 0555-61153

Ledamot Tom Silja, Storgatan 49, 66730 Forshaga. Telefon 054-874612

Registrator Sonja Peterson, Ölmegatan 9 A, 65230 Karlstad. Tel 054-219411

Innehåll

Föreningens 14:nde årsmöte.....	2
Biet i historien.....	3
Resenärer i Värmland.....	4
Det värmländska historieåret.....	5
Fredika Wall-Odhners skrifter.....	6
Nerikes och Värmlands regementes historia.....	9
Genealogia Sursilliana.....	10
Ett soldattorps öden.....	11
Sven Renström.....	12
Dråpslag i Säffle.....	13
Svenskamerikanska kyrkoarkiv.....	14
Antavla nr 58.....	14
Smedsläkten Lind.....	16
Antavla nr 59.....	16
Släktforskarföreningens hemsida	18
Boskapslängder.....	18
Från Värmskogs arkivs gömmor.....	20
Vägen till Värmlands historia.....	21
Tösera från Jäverön	22
Anor söker.....	23
Boktips.....	24
Ur andra medlemsblad.....	25
DIS.....	25
Förenings utgivning av böcker och register.....	26

Föreningens fjortonde årsmöte

Årsmötet hölls i Gamla Badhuset lördagen den 21 mars. Trots det vackra vädret samlades ett 50-tal medlemmar vilket får betraktas som bra. Mötet inleddes med en tyst minut för vår kassör Harald Persson som avled den 3 februari. Att leda dagens förhandlingar valdes Richard Svensson, Säffle och till möttesekreterare Gunnar Jonsson.

Till föreningsordförande för 1998 omvaldes Lars-Gunnar Sander. Till ordinarie ledamöter omvaldes Anette Carlsson och Bernhard Granholm samt nyvaldes Liv Hagberg, Karlstad efter Harald Persson. Till suppleanter omvaldes Gerhard Kaukerat och nyvaldes Eva Fredriksson, Karlstad på den plats som varit vakant.

Till revisorer omvaldes Olle Skog och Lennart Fallberg och till revisors-suppleant Roland Hedström. Till redaktör omvaldes Lars-Gunnar Sander. Till valberedning omvaldes Stig Jonasson (sammankallande), Ingrid Johansson och Kenneth Larsson.

1997 års verksamhetsberättelse, resultaträkning, balansräkning, revisionsberättelse samt budget för 1998 god-

kändes och lades till handlingarna. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

På styrelsens förslag beslutades om en höjning av medlemsavgiften till 120 kr för år 1999.

Föregående årsmöte godkände styrelsens förslag till ändring av stadgarna innebärande att § 2 får följande lydelse: "Föreningens styrelse har sitt säte i Karlstad" samt att hittillsvarande §§ 2 t o m 16 ändras till 3 t o m 17. Enligt stadgarna skall en ändring bekräftas av ytterligare ett föreningsmöte vilket nu skedde.

Efter årsmötesförhandlingarna blev det föredrag om "Resenärer i Värmland" av Bengt Åkerblom från stadsbiblioteket i Karlstad, se referat sidan 4. Vid det efterföljande kaffebordet utbyttes en hel del erfarenheter släktforskare emellan av sorlet att döma.

Senare hölls konstituerande styrelsemöte varvid Anette Carlsson utsågs till vice ordförande efter Bernhard Granholm och Liv Hagman till kassör efter Harald Persson.

Lars-Gunnar Sander

Biet i historien - en liten dokumentation

När jag i min släktforskning fann att min förfader blivit dömd för stöld av honung, blev jag intresserad av biet och biodlarnas betydelse i vårt historieärv. Ämnet är stort och fascinerande. Biet har tiderna igenom varit intressant för människan, det visar åtskilliga skrifter och bilder på.

Ett mycket gammalt näringsfång

I Spanien finns en grottmålning som beräknas vara omkring 15 000 år. Den visar hur människor på en stege är på väg upp till en klipphylla där de skall plundra ett bisamhälle. Vi kan följa människa och bi på målningar i Solens Tempel i Abusir, på mynt, prydnadsföremål och Hieroglyfer. Honungsprodukter har även från tid till annan fått tjäna som betalningsmedel.

Vedaböckerna i Indien är fyra skrifter med nedteckningar av muntligt bevarade hymner, vilka ingår i bramismens religion. I dessa skrifter från 3 000 år f Kr, finner vi behovet av att skydda och straffa.

I en av böckerna berättas om Man, mänsklighetens fader, han som skrev kastlagarna. Där står: *den braman som ertappas med att sälja honung eller vax blir degraderad till bonde och straffet skall vara i sju dagar.* Och vidare: *om en människa stjälar honung blir hon i nästa jordeliv en broms.* För den som har själavandring i sin religion är detta ett hårt straff.

I vår Bibel finns honung omnämnd i olika verser och sammanhang. Oftast förknippad med hälsa, vållust och glädje, var honung dock i långa tider även använd vid balsamering av de döda.

Biet i landskapslagarna

I Sverige upptecknades omkring år 1220 den första av våra muntligt lärda och bevarade landslagar, nämligen Västgötalagen. Där står bland annat:

finner någon en bisvärm på annans ägor och de kommer överens, då får den hälften som fann stocken, och den som äger jorden den andra hälften. Om de är oeniga om den, då har den rätt som äger jorden, om han svär med 12-mannaed

och två vittnen, "den stock, som du gör anspråk på, den märkte jag tidigare. Därför har jag den och du intet".

Östgötalagen skrevs ner 70 år senare:

"Om någon har en bigård, så skall man ej sätta fångststock närmare än 5 km (1/2 rast) från denna. Sätter någon närmare än ovan bestämts, och den andre följer sin svärm från sin egen bigård, då må han fördriva bina, om han ej dessförinnan infångat svärmen. Sätter han den närmare än sagt, böte han 3 marker, eller styrke med 12-mannaed att han är oskyldig."

"Bina härstammar från Paradiset, som de efter människans syndafall lämnade, åtföljda av Guds välsignelser. Därför kan ingen mässa hållas utan bivax" - hämtat ur Biflocken 918, Howell.

Biet i 1734 års lag

Då den katolska läran byttes till den protestantiska på 1500-talet, fick det förut så viktiga vaxljuset en ringa betydelse för kyrkorna. Dryckesvanorna ändrades från mjöd, där honung användes, till brännvin och socker kom att ersätta honung som sötningemedel. Detta tillsammans gjorde att biodling kom att få en allt mindre betydelse.

Många eldsjälarna fanns dock som forskade och utvecklade binäringen och det skrevs ett flertal böcker i ämnet biodling, främst av präster. När 1734 års lag skrevs fanns det 18 123 stockar och 12 006 kupor i Sverige. I lagens 21:a kap står:

Flyga bi bort i annans skog, och följer ägaren dem till stock och hol, märker samma trä, och gifwer byamän tillkänna; hafwe ingen wäld honom them förtaga".

Honungstöld år 1867

År 1867 förkunnades domen i Vette Härads lagtima Vinterting över min farmors far.

"Som tilltalade Erik Johan Strömberg-Andersson under Blomsholm bekant att han olofligen tillgripit, dels om söndags afton sistl höst, utur en på

(Forts. på sidan 22)

Olle Nilsson:

MED SEGEL OCH ÅNGA GENOM VÄRMLAND

Utg av Värmlandsarkiv och
Folkrörelsernas arkiv för Värmland 1997
132 sidor.

ISBN 91-630-5834-0

Pris: 90:-

Beställes från Folkrörelsernas arkiv för
Värmland, Box 162, 651 05 KARLSTAD.

Publikationen består av ett limmat kompendium i A4-format. Det innehåller kopior av 42 olika dokument hämtade från arkiv, litteratur och tidningar. Det har framställts i samband med projektet "Arkiv och skolgång i Sverige". Syftet med det projektet är att kunna föra in arkivmaterial i skolundervisningen. Kompendiet är ett arbetsmaterial avsett för högstadiet med arbetsuppgifter, som är avsedda göra historiskt källmaterial tillgängligt på ett konkret sätt. Men det utgör också ett stycke kommunikationshistoria i Värmland och handlar om fartygsförbindelser, järnvägslinjer och telekommunikationer i landskapet under 1800- och 1900-talen. Det är rikt försett med bilder, kartor och kopior av arkivhandlingar. Bland de objekt som beskrivs kan nämnas Frykstads järnväg, sjöfarten på Fryken, hästbanor mellan Persberg och Råmen, Norbäckas kanal, hjulbåten Sumpadoria, "Telefonerings-Ordning" vid Filipstads Bergslags Telefonförening. Kompendiet kan användas som självstudier eller läsas av den vetgirige utan att besvara frågorna. Det ger en mängd intressanta basfakta.

Kompendiet saknar namn- och sakregister. Det har mycket detaljerad källförteckning och litteraturlista samt en lista med frågeuppgifter till varje dokument.

Kompendiet är utarbetat i samarbete med Berit Sande på Folkrörelsernas arkiv och Alain Droguet på Värmlandsarkiv.

Resenärer i Värmland

Reseskildringar är speciellt värdefulla för släktforskare. En utomstående person lägger ju märke till företeelser som den bofaste tycker är naturliga och ej värda att nämna, om han eller hon skulle skildra sin hemtrakt. Under tidernas lopp har en hel del skrivkunnigt folk rest i Värmland vilket satt sina spår i litteraturen. Om detta berättade Bengt Åkerblom från stadsbiblioteket i Karlstad i anslutning till årsmötet den 21 mars. Föredragshållaren delade ut en diger litteraturförteckning varur vi saxat följande reseskildringar från den tidsperiod som släktforskare vanligtvis sysslar med:

1622-1667

Petrus M Gyllenius: *Diarium Gyllenianum* eller Petrus Magni Gyllenii dagbok 1622-1667. Denna bok är mycket användbar för släktforskare. Författaren var född i Ölme. Han berättar om sockengång under gymnasieåren och hemresor till Värmland från akademien i Åbo. Som värmländsk präst gjorde han sedan många resor i landskapet.

1746

Carl von Linné: Carl Linnaei Västgöta-resa. Det var en dalslänning som övertalade Linné att göra en avstickare till Värmland som därigenom kom att avhandlas på 24 sidor i denna bok. Författaren beskriver bl a skogsbruket i det stora sköna skogarna samt flottningen på Norsälven. Ett evenemang som tilldrog sig hans intresse var också Persmässemärknaden i Karlstad.

1797

Samuel Liljeblad: *Dagboksanteckningar från en resa genom Värmland 1797*. (Värmland Förr och Nu 1924). Liljeblad var professor i botanik och ekonomi. När han besökte Karlstad höll man på att bygga Östra bron och den var långt ifrån färdig. Den sten med året 1797 som står vid bron kan därför knappast ha blivit rest i anslutning till brons invigning. Vidare berättar Liljeblad att det låg tretton fartyg i hamnen och på stiftsbiblioteket fick han tillfälle att studera Fryxells värmländska släktbok.

1804

Ernst Moritz Arndt: *Resa genom Sverige* år 1804. Den del som avhandlar Värmland finns återgiven i *VärmlandsAnor* 1995:2 och 1995:3.

1813

P A Edgren: *Resan genom livet*. Författaren skriver om sin första resa till Karlstad där han gick i skola. Med tiden blev han läkare.

1817

Fr W Schubert: *Högmässa, söndagsdans och husförhör* (I Värmland 1976). Författaren var professor i Greifswald. Vid högmässan i Grava kyrka konstaterade han att bland konfirmanderna var pojarna mindre än flickorna. Ett husförhör i Racksta utanför Arvika avslutades med förfriskningar varvid även 4-åriga flickor fick smaka brännvin!

1821

Carl Axel Gottlund: *Dagbok över mina vandringar på Wermlands och Solörs finnskogar 1821* (Även Värmland Förr och Nu 1931-1933). Denne författare känner väl de flesta av våra läsare till, i synnerhet som han vid besök i prästgårdarna passade på att komplettera kyrkböckerna med finska släktnamn - till sentida släktforskares stora förtjusning.

1824

Karl Aug Nicander: *Minnen af vandringen i Scandinavien den 17 juni - 3 oktober år 1824* (ett avsnitt i I Värmland 1976). Författaren var inte speciellt imponerad av Arvika: "det var inte mycket till stad".

1827

Llewellyn Lloyd: *Jaktnöjen i Sverige och Norge*. Det är väl framför allt släktforskare med intressen i Norra Råda som har glädje av denna bok.

1835

G O Hyltén-Cavallius: *En student upptäcker sitt land 1835* (avsnittet om Värmland finns i I Värmland 1976). Denne författare lovsjunger Fryksdalen

och speciellt Mellan-Fryken.

1836

Steen S Blicher: *Sommarresa i Sverige* år 1836. Författaren skriver att de värmländska vägarna är ypperliga.

1845

Ludvig Borgström: *Berättelse öfver en resa i Värmland* (Värmland Förr och Nu 1915). Författaren var en mycket beläst studiosus från Lund. Vid hans besök på Värmlandsnäs var föreställningen om ett kloster på Lurö ännu levande bland befolkningen. Han berättar vidare om Lambergsfria i Karlstad, om Nordmarks härad där folket skrev nidvisor om varandra och om ett bröllop i Trankil som varade i tre dagar. Östmarkingarna var beryktade som slagskämpar och finnarna kunde trola.

1849

Maximilian Axelson: *Vandring i Wermlands elfdal och finnskogar*. Författaren noterar att äppelträd är sällsynta i dessa trakter. Han berättar också om färjkarlens hustru i Norra Ny. Ibland kunde någon olovandes själv ha färjat sig över älven och då fick nämnda hustru simmande ta sig över och hämta farkosten. Han berättar också om en finnflicka som blev stämd för trolldom så sent som 1849.

1850-tal

Gustaf Schröder: *En timmermärkares minnen*.

1868

C A E Jessen: *En tur i Sverige*. (Småland, Vermland, Båhuslen). Af Verax 1869. Också delvis publicerad i Nordisk Tidskrift 1869 med titeln "En Sviptur til Vermlands Finnskov". Denne danske resenär besökte Finnskoga, Persbergs gruva och Fryksdalen. Han åkte bl.a tåg på Sveriges första järnväg Lyckan - Fryksta. När han for tillbaka till Danmark hade han sällskap med värmländska utvandrare.

1884

Wilhelm Edgren: *Skildringar från Klarans stränder i norra Wermland*. Författaren skildrar en resa med båt från

Det värmländska historieåret 1998

I Värmland blir 1998 ett "kultur-historiskt skördeår", då både länets nya museum och ett nytt Arkivcentrum slår upp portarna. Och detta sker vid en tidpunkt, när det lokalhistoriska intresset nått en ny höjdpunkt. Landstingets kulturnämnd har därför beslutat att 1998 får bli ett värmländskt historieår. För att ta vara på och utveckla olika initiativ och idéer, sätta igång processer och på ett bättre sätt utnyttja redan gjorda satsningar, har man anslagit 600 000 kr för initierande arbete under historieåret.

Upptaktsseminarium

Onsdagen den 4 mars hölls i det nya museets hörsal ett upptaktsseminarium till det värmländska historieåret. Arrangörer var Landstinget, Kommunförbundet i Värmland och Värmlands Hembygdsförbund. Ett stort antal intressenter representerande arkiv, bibliotek, museer, hembygdsföreningar, kulturförvaltningar, kulturnämnder, kulturorganisationer, länsstyrelsen, och studieförbund hade hörsammat inbjudan. Från vår förening deltog undertecknad. Efter hälsningsanförande av kulturnämndens ordförande Gunnar Törnqvist följde en hel dags föredrag vilka var av mycket hög klass. Seminariet hade dock varit ännu bättre om man även låtit någon framstående representant för släktforskarrörelsen få komma till tals.

Behovet av historia

Riksarkivarien Erik Wegræus inledde med att tala om vårt behov av historia. Han pekade på de många aktiviteter med historisk anknytning

Edebäck till Vingäng. Längs stränderna ser han affärer, sjukhus mm.

1895

K B Wiklund: Ett besök i Värmlands finnskogar (Svenska turistföreningens årsskrift 1895). Författaren anser att Kil är ett fult och tråkigt samhälle varifrån han far med båt längs Fryken. Skogen har utsatts för en otrolig avverkning och ingenstades ser Wiklund något fullvuxet träd. Väl framme i finnskogarna finner han att de gamla fortfarande kan tala finska.

Lars-Gunnar Sander

som folk ägnar sig åt. Det byggs vikingaskepp och fornbyar, det arrangeras medeltida tornärspele och kostymbaler i 1700-talsmiljö. Antalet besökare vid historiska utställningar slår nya rekord. Tråkigt nog nämnde inte föredragshållaren släktforskarna i detta sammanhang men kulturchefen i Karlstad, Kjell Fredriksson, var snabbt framme med en liten välkommen tillrättavisning på den punkten. Intresset för historia har aldrig varit större än nu! Författare som Herman Lindqvist och Peter Englund har betytt mycket i detta sammanhang. Riksarkivarien understök att historielösa människor blir osjälvständiga och faller lätt offer för tillfälliga strömningar, inte minst genom "tv-journalistikens vändningar". Den som inte känner sin egen historia, har svårt för att acceptera andra folks kulturer, ett tacksamt påstående i tider som dessa.

Lokalhistoria och skrönor

Ordföranden i kulturnämnden i Torsby kommun, Lars Elam, gav sin syn på lokalhistoriska studier och forskning. Föredraget formade sig till ett kåseri där Elam öste ur sitt rika förråd av lokalhistorisk forskning. Med diverse exempel belyste han skillnaden mellan skrönor och lokalhistoria. Han visade också hur lokalhistoria - även på mycket lösa grunder - kunde befrämja turismen i glesbygden. Många turister kommer till Södra Finnskoga för att se kyrkan där förebilden till Gösta Berling påstås ha varit präst. I själva verket har den lokalhistoriska forskningen visat att denne var verksam i Stora Kil. På hembygdsgården i Dalby står en pampig minnessten över W Odhner, räknensurrans uppfinnare. I själva verket var han bara tre år när föräldrarna flyttade från trakten och det är väl därför tveksamt om han kan kallas för en bygden son! Pilgrimsleden var ett okänt begrepp i Klarälvdalen innan den lokalhistoriska forskningen uppmärksammade den och därigenom skapade en turistattraktion. För inte så länge sedan skändes finnättlingarna i Nordvärmland för sitt ursprung. Tack vare den lokalhistoriska forskningen är idag samma människor stolta över sina

finska anor.

Behov av utbildning och samverkan

Ordföranden i Värmlands Hembygdsförbund, Bo Andersson, framhöll att de snabba förändringarna i dagens samhälle skapar ett behov av trygghet i tillvaron och att förbundets ca 100 föreningar har en uppgift att fylla på detta område.

Forskaren Ronny Svensson menade att 90-talets historia bör studeras redan nu. Nedläggningen av bruk och industrier och konsekvenserna av detta bör detaljanalyseras så att kunskaperna härom kan användas i framtiden. Man har hittills varit dålig på att utnyttja historiska kunskaper på nedläggningsorter. Därför måste man satsa på utbildning i lokalhistorisk forskning. Utan goda amatörer så skulle det inte finnas några proffs menade föredragshållaren. Även samverkan mellan olika organisationer inom området måste till.

Källorna till Värmlands historia

Som avslutning berättade Peter Olausson om den arkivguide som Värmlandsarkiv kommer att ge ut under hösten. Se särskild artikel på sid 21.

Lars-Gunnar Sander

Fler manus efterlyses.

Återigen vill redaktören tacka alla dem som sänt in manus och därmed bidragit till att göra VärmlandsAnor till en erkänt läsvärd tidskrift. Nu behöver vi fylla på vårt förråd med artiklar och därför ber vi våra medlemmar och övriga läsare att sända in manus till redaktionen. Som vanligt är både små notiser och längre uppsatser välkomna. Släktforskning är ju en outtömlig källa, så det är bara att ösa ur det egna förrådet och dela med sig till likasinnade!

Dessutom tänker vi fortsätta med vår serie om vad som hände för 200 år sedan, ute i stora världen, i Sverige och i Värmland. Vi efterlyser därför notiser om vad som hände i Värmland år 1798. Har Du något intressant från någon hembygdsbok, Din egen forskning eller någon annan källa, så hör av Dig till redaktionen!

Fredrika Wall-Odhners skrifter

I VärmlandsAnor 1997:3 skrev Arne Linnarud om svenskar med värm-ländsk anknytning vilka kom att spela en framträdande roll i Ryssland. En av dessa var räknesherrarnas uppfin-nare Willgodt Theophil Odhner. Hans mor Fredrika född Wall var en dam med litterära talanger. Hennes brev och skrifter kom så småningom att hamna hos en sentida ättling, Gun Byqvist i Stockholm, som renskrivit dem (ca 60 A4-sidor) och sedan de-ponerat originalen hos Nordiska Muséet. Gun Byqvist har haft vänlig-heten att tillstå oss följande pres-entation av Fredrika med utdrag ur två av hennes skrifter.

Född i Karlstad

Min fmm Fredrika Wall-Odhner föddes i Karlstad 1817, dotter till Gustaf Adolf Wall d.ä. och Helena Ramsten. 1844 gifte hon sig med Theofil Dynamiel Odhner, son till prosten i Horn(R), Per Hemming Odhner och Petronella Fåhréus, född i Slite (I). Dynamiel dog på väg till sitt arbete av en hjärnblödning 1863 vid 47 års ålder, efterlämnande 5 barn och Fredrika gravid med sitt 6:e barn. Maken var brukstjänsteman, från 1859 till sin död anställd vid Kongl. Lantmäteri Kontoret i Stockholm, dit familjen flyttat 1858. Vid tiden för giftermålet 1844 började han en tjänst som "timmermärkare" vid ett sågverk i Dalby, tillhörigt Dickson-koncernen.

En skrivande husmor

Makarna levde i ett lyckligt äkten-skap. Båda var idealister, romantiker enligt tiden, hade aldrig förmågan att samla sig någon förmögenhet. Fredrika hade slitigt hela sitt liv men fann sig tillrätta med en svag ekonomi. Hon hade ett livligt intellekt, stor fantasi och hade lätt för att skriva, både poesi och prosa men hon var också kunnig husmor och skötte oftast sitt hem med ett minimum av hjälp. Hur hon fick tid att skriva har jag aldrig förstått men hon har dels lämnat efter sig omfattande familjekorrespondens med mycket intessanta och roliga brev, som visar på god stilistisk förmåga samt en "roman". I det

släktarkiv som vi fått ta över hittade jag utöver hennes brev en tjock anteckningsbok utan pärmar, litet trasig men helt läsbar. Det fanns ingen titel eller några anvisningar om innehållet.

I denna "roman" har hon skildrat sitt eget liv, som var ganska omväxlande. Hon har ej använt de riktiga personnamnen men däremot exakta geografiska namn. Jag kan också känna igen händelser och personer i Fredrikas liv. Jag har kontrollerat namn på litet perifera personer och orter och även dessa stämmer helt med verkligheten. Jag har läst igenom alla Fredrikas skrifter och är förvånad över hennes språkbehandling, hennes förmåga att

Willgodt Odhner som teknolog

iakttaga både miljöer och människor och att skildra dem.

Barnen vitt utspridda

Att hon drömde om att en dag kunna skriva sin familjehistoria framskyntar på flera ställen i både brev och andra skrifter. Familjen Odhner var onekligen en intressant familj och av hennes barn blev ingen kvar i födelsebygden.

Äldste sonen *Wilgodt* emigrerade vid 20 års ålder som nybliven "mekanikus" till S:t Petersburg där han först får arbete hos Alfred Nobel och småningom själv startar en fabrik med tillverkning av en av honom konstruerad räknemaskin, "Odhnersnuran".

Hjalmar etablerade sig efter 5 års

gesällvandring i Europa som snörmakare med egen verkstad i centrala Stockholm.

Anna arbetade från hon var 16 år som guvernant bl a på Björneborgs bruksherrgård hos familjen Nordenfeldt i Värmland och förlovade sig vid 23 år med den blivande sjökaptenen Arvid Åhlin, min farfar, som bl a gjorde 3 världsomseglingar med segelfartyg och rundande av Cap Horn.

Sannfrid var en orolig ande. Hade svårt att finna sig tillrätta med ett stillasittande liv i hemlandet. Vid 15 år gav han sig ut på sjön, där han han mötte många svårigheter, deltog som frivillig i polska frihetskriget på 1860-talet, skulle sedan emigrera till Amerika men kom ej längre än till Skottland där han träffade sin hustru och utbildade sig till "mekanikus". 1877 reste han, hustru och 2 småbarn med svågern Arvids fartyg till S:t Petersburg där brodern Wilgodt ordnat arbete åt honom. Han dog 1895 i S:t Petersburg.

Hildegard, den yngsta dottern, utbildade sig till snörmakare, hade delvis egen tillverkning, gifte sig, fick 2 barn, maken dog tidigt och hon emigrerade med barnen till Amerika.

Theophil, det yngsta barnet, emigrerade vid 18 år till Nord-Amerika. Så småningom, efter några hårda år, utbildade han sig till präst i Svedenborgska kyrkan, The New Church, och slutade som professor vid kyrkans högskola i BrynAthyn utanför Philadelphia.

Själv slutade Fredrika sina dagar 1874 hos sonen Willgodt i S:t Petersburg, där hon också begravdes.

I ett brev till dottern Anna 1871 skriver Fredrika: ".....har idag skrivit långa brev till Amerika Håkan (Fredrikas bror som emigrerat), Berlin Hjalmar, Pettersburg W(illgodt) och Scotland Sannfrid, Köpenhamn Arvid. Är jag ej en betydlig Grand Mamma? Vars grenar äro vitt utspridda i alla vädersträck. Våra ödens uppräning började i den undagömda älfvalen (Dalby vid Klarälven) och nu spinna nornorna på dess trådar i så många för mig okända länder. Du har rätt, det börjar se ganska intressant ut i min skiftesrika roman, få se hur den en gång

slutar och om någon av kontrahenterna hava snille nog att sammanfoga dessa teckningar ur verkliga lifvet till ett lärorikt och underhållande verk inom familjen".

Här följer Fredrikas skildring av resan till Dalby efter bröllopet 1844 på Gate utanför Arvika, där föräldrarna bodde. För läsbarheten och förståelsen har jag rensat något i skriften, främst i dialogerna. Däremot har jag behållat Fredrikas ålderdomliga uttryck, egen stavning och personnamn:

Carl och Alvina = Dynamiel Th och Fredrika Odhner

Anna = Justa Odhner, Dynamiels syster

Faster Anna-Stina = Anna Christina, syster till Gustaf Adolf Wall d ä.

Resan till Dalby i Klarälvdalen

"Det var en mulen novembrafton, som tvenne åkkärror färdades på vägen mellan Gunnarskog och Kymmern. Den första snön föll i rika flockar och lemnade djupa fjät efter Pälle, som trött och svettig sträfvade uppför de branta backarna; emellanåt vänligt uppmuntrad av sin Herre, som i hvarje backe sökte lätta hans börda. Det syntes grant att den unge Herren för första gången var i besittning af en så dyrbar egendom som Pälle och att han högt värderade densamma. "Det var ett fasligt väder vi råkat ut för," yttrade Herrn till sin kämrat i det att han andfädd steg upp i åkdonet, "och du fryser kanske, min lilla gumma, låt mig svepa väl omkring dig" - "Nej, min vän," genmälte den unga Frun, "det gör jag ej, men jag frucktar att om du på detta sätt håller på och ömkar Pälle, så kommer vi ej fram till Kymsberg före midnatt. Mörkret har redan inbrutit och jag är rädd färdas i mörkret denna svåra väg" - "Inte skall du vara rädd, min gumma lilla, då jag kör." - "Ja, just då är jag rädd, ty du ser så mycket på mig och Påle, att du ser inte på vägen". En röst bakifrån ropar: "Carl, du kör i diket". - "Hvad är det frågan om?" Frun, som kärleken gjort blind, men ej döf, undrade.

"Åh," svarade mannen, "det var blott Faster Anna-Stina, som kom med sina vanliga bekymmer. Nu skall vi knalla på. Hopp Pälle." Klatsch! Piskan smällde och Pälle lunkar iväg. Mörkret tilltog och våra resande såg sig snart tvungna hvila öfver vid Kymmens dåliga gästgifvaregård. Faster Anna-Stina, i fordnare dagar van vid ett bekvämt och gentilt lif, såg sig med vämjelse omkring på de usla väggarna, den tarfliga bädden under en skinnfäll. "Men kära barn, skall vi ligga i den?" - "Ja, min snälla Faster", sade Alfvina, "och sova så innerligt godt, på resor får man finna sig i allt." - "Ja, det tror du?" genmälte Anna-Stina. "Du är nu i sjunde himlen, men jag och din svägerska Anna. Vi som inte har någon som inspirerar oss, vi saknar minsann bekvämligheterna här. Jaha", suckade Faster och plockade på sin negligché (negligé, liten huvudprydnad i spets och band).

Anna dukade upp den rara matsäcken, under glatt skämt spisade sällskapet. Faster mumsade med god aptit och frågade oupphörligt "Hur långt har vi fram?" Hon var ett gammalt inventarium i släkten, hvid hvilken Alfvina hjertligen fäst sig och skulle nu följa de unga till det nya hemmet och hvila öfver julen hos dem. Hon hade i sin ungdom hvarit en skönhet, sett bättre dagar inom rika och förnäma familjer. Minnet af hennes förnäma relationer och hennes flygtade skönhet utgjorde hennes ålderdoms käraste minnen och en medfödd fäfänga och distraktion gjorde henne ofta till ett föremål för de ungas skämt. Men hon var i grunden en god och vänlig människa och värderades högt av sin brorsdotter Alfvina.

Trots skinnfällerna och de grofva lakanen sof gumman liksom de unga ganska gott till morgonen inbröt och resan fortsattes genom den storartade naturen i Gräsmarks socken, öfver Åshags höjder till Torsby bruk, där andra nattqvarteret intogs. Der fick Faster Anna-Stina upplifva minnet af fordnas dagars bekvämligheter och nedsjönk i de rika ejderdunsbolstrarna så djupt att af hennes värda person ej mera blef synligt än näsan, som lyste som en högröd ros

mot de fina hvita lakanen. Gud förbarmade sig öfver hennes trötta lemmar, och hon sov snart. Morgonen inbröt. Gästerna nedbjödos till inspektorens på Caffé. Alfvina och Anna inkommo i sina enkla reskläder. Men Faster lät vänta på sig. Slutligen insteg gumman. Hon var i full skrud, iklädd sin bästa sidenklänning, sin bästa negligché med blommor och skära band. Guldkedja, ringar, berlocker, ingenting saknades.

Slutligen blev man då i ordning och resan fortsatte till öfva Elfdalen, resans mål. Ofta tröttnade Pälle och ännu oftare de resande vid den dystra, mödosamma vägen, de förskräckliga backarna öfver Osebols höjder. "Gud vet vart du för mig, bästa Carl", utbrast ofta med beklämt hjerta Alfvina. "Jag tror vi är på väg till Sibirien. Denna dystra liflösa natur skrämmer mig." - "Ja, ja, du har så ofta sagt att du skulle trifvas med mig i en ödemark, nu skall jag taga dig på orden. Gud, låt bara allt vara i ordning der hemma. Jag skickade våra saker i september, jag har skrivit oupphörligt till min commisjoner vid Munkfors och Emtbjörk att ställa så de snart skulle komma fram, men har anledning förmoda att de försummat det. Då blir jag bra ond på dem, om det ej nu är i ordning och trefligt, när min lilla gumma kommer." Snart började det att bära utför och utför utan slut. "Gud", skrek Anna-Stina, "hvert far vi, i afgrunden? Låt mig stiga ur. Hör du karl, låt mig stiga ur, du kör ihjel mig." Bonden skrattade. Alfvina, Carl och Anna skrattade. "Det är inte farligt." Men alla fruntimren tyckte det såg fasligt styggt ut. Den half mil långa backen tog aldrig slut, han blef värre, krokigare och farligare, ju längre det led. Höga strandbankar reste sig vid sidan och vid foten kom Clarelfven genom en trång och smal dal. Små låga huskoijor låg spridda här och der i dalen. På ett afstånd syntes en treflig prästgård i en björkskog. "Här Alfvina har du Elfdalen." Ja, tänkte Alfvina, här ser ej för trefligt ut. Hon teg dock med det dystra intryck denna ovanliga natur gjorde på hennes hjerta och frågade: "Är det här vi skall bo?" "Nej", svarade

(Forts. på sidan 8)

hennes man, "två mil längre upp, men se, nu ligger Elfven. Hur skall vi då komma öfver härifrån. Jo, de får slå sig igenom isen."

Framkommen till Osebols gästgifvaregård måste folk uppbådas och färjan lösbrytas. Och efter mycket arbete och ansträngingar befant sig våra resenärer i djupa skymningen på andra stranden. Allt längre och trängre blef dalen, det inbrytande mörkret förhöjde landskapets dysterhet, på ena sidan af vägen reste sig skyhöga höjder, vid andra kanten bråddjup och sedan framför dem låg den numera frusna strömmen. På utskjutande uddar här och der låga oansenliga menniskoboningar. Ambjörby Gästgifvaregård, ett uselt näste, ingaf föga begrepp om ortens trefnad. Faster Anna-Stina grälade, Anna grät. "Att Carl någonsin kunde tänka på att föra oss i ett sådant håll. Härifrån tager jag mig säkert aldrig. Hör han skjussbonden. Kan man resa härifrån?" "Ja", svarade pojken, "det är väl inte så farli med den saka." "Hur kan folk lefva här och bo här och sådana kyffen som de bo i". "Kors, di ä fälla bra. Vi har alt bå hus och mat, må frua tro, å brännvin ha vi alla me, å nefgröt och fläsk så möa vi villa äta. Så vi må fälla bra h'e4r." "Hvilken socken bor ni

i?" frågade Anna. "Åh, den heta fälla Nysockna". - "Är det långt till Dalby?" - "Nej, vi är fälla strax der".

Snart vidgade sig dalen och fick ett trefligare utseende. Månan steg ur moln och belyste ett storartat och imponerande landskap, som värmt av solens lifgifvande strålar säkert kunde blifva lika skönt, som något annat. "Nu snart Alfvina är vi framme", sade Carl "och som vi ej i qväll kunna taga oss öfver Elfven, så skall vi dröja i nästa by". Framkomna dit fanns ej herrberge, utan hästar och åkdon måste kvarlemnas och en dräng med en kjelke, som drog det nödvändigaste, anskaffades och som tillika visade Carl den enda väg öfver Elfven, som ansågs säker. Till fots fick då våra fruntimmer följa Carl och drängen och vägen ned till Elfven var så bratt att de ej kunde passera den på annat vis än att båda karlarna fick taga en i sender i vardera armen och på det sättet forsla dem ned. Med de yngre fruntimren gick nog bra, men Anna-Stinas tyngd drog både henne och stödena i backen och de fick åka kjelkbacke utför tills de stannade på den blanka tvådagarsgamla isen. "Aj, det blir aldrig väl", skrek gumman under backaferden. "Stackars Faster", sade Carl, "detta har varit en svår färd, men

nu snart skall allt bli bra och Faster skall må väl hos oss". Tysta, stilla och obemärkta vandrade de mot det nya hemmet. Alfvina fant trakten treflig. De gamla förfallna husen avskräckte henne ej. Med en varm bön till ledaren af våra öden anbefallde hon sina och sin afgudade makes dagar och steg med hopp och förtröstan in i sitt tarfliga tjell.

Det var ett enkelt möblerat rum med en liten rund spishäll i hvilken snart en flammande brasa välkomnade våra gäster. Tvenne pigor hade på bästa sätt ställt i ordning för sitt herrskap, men som största delen af deras möbler och lefnadsförmödenheter måste hemtas från Carlstad och kringliggande trakter och forslas uppför Elfven hade enligt Carls förmodan commissionererna försummat att fortskaffa dem och således saknas det mästa. Och hvad de unga haft med sig låg på andra sidan Elfven och kunde ej framskaffas förrän isen blev så stark att man kunde köra deröfver. Carl blev häröfver mycket ledsen. Men Alfvina var så glad och lycklig. Hennes hjertas käraste önskningar voro uppfyllda. Hon ägde nu det käraste som på jorden fanns för hennes hjerta och hennes rådighet vill hjälpa för alla olägenheter. Man kokade en utmärkt fruktsoppa i koppargrytan.

Det första Carl och Alfvina fingo företaga sig var att i brist på hantverkare i orten sjelfva måla, snickra och laga. Inom kort fick det hela ett trevligt och ordnat skick."

Genealogiska Föreningen

finns i Stockholm, men kommer nu närmare Dig om Du har e-post.

Vårt elektroniska nyhetsbrev kommer varannan månad och Du kan beställa kopior ur samlingarna hem i datorn!

Alla medlemmar får *Släkt och Hävd* och *GF-Aktuellt* som tidigare.

Bli medlem 1998 för 250 kr! (Avstår du från dataservice kostar det bara 200 kr.)

Postgiro 838495-0. Tel 08-32 96 80, fax 32 46 50.

E-post: g.f@mbox200.swipnet.se

Skogsarbetet

"Carl kallades snart af sina åligganden till timmerskogarna och fruntimren lemnades åt sig sjelfva. De hade då alltid bråttom att förfärdiga någon surprise åt honom. Än var det nya madrasser på den enda träsoffan som fanns eller nya gardiner och sparlakan omkring sängarna, klädda stolar, Gud hvet icke allt. Alltid var det gladt, kärt och högtidligt, när den af alla älskade husbonden kom hem. Hvem var ej då lycklig, om ej de. Och hur intressant var ej då att höra hans berättelse om det friska lifvet i skogarna, hvilket vi

här skola försöka återgifva.

Försedda med märkxor och klafvar, huggxor och sågar, mjölpåsar, fläsk och stekpannor, mjölkflaskor och framför allt brännvinskaggar beger sig timmermärkaren, väl inbonad i varma vinterkläder och kragstöfvar i spetsen för bärare och timmerhuggare och timmersäljarna in åt de djupa skogarna.

Ofta i anseende till årstid och väglag måste de färdas på många olika sätt. Stundom, dock sällan, får man åka, oftast måste man gå, än lätt och oförhindrat, än vada i djup obanad snö, än löpa på skidor, än gå på trygor - runda bottnar av näfver, som hindrar en att sjunka ner i snön - än våga lifvet på illa tillfrusna tjärnar och vattendrag. Fram måste man på något sätt. Ibland tages nattqvarter i en bondstuga eller säterbod, ibland i en hölada, i värsta fall på den frusna marken i den djupa snön. Då uppreses hyddor af granris, marken täckes äfven dermed, der tager man sin hvila med mjölpåsen som örngot. Utanför hyddan fälles en lång stock, hvaruti hvar och en hugger sin eldstad, påsätter sin stekpanna, steker sitt fläsk, kokar sin nefgröt, förtär ogenerat sin måltid bredvid sin granne, röker sin pipa eller man pratar eller grälar, lagar sina skor eller kläder, hvilket ofta så tillgår att den som är olycklig nog att ha trasiga kläder, lägger sig ned på marken och en god vän, försedd med nål och tråd, botar skdan. Om dagarna genljuda skogarna med yxans dofva slag, fallna träns brakande och hästarnas gnäggande. Vid flodbäddarna samlas timret, der stämplas och märkes det. Stock efter stock störtas utföre de många famnar höga lägena. När våren kommer och bryter strömmarnas hårda täcke blir lifligheten ännu större, faran och besvärligheterna ännu svårare. Man får då våga lifvet vid sådana ställen, som till exempel Kjerringbergsläget vid Femtån, en af strömmen genom sjelfva klippan sprängd bergvägg, från hvars högsta spets, till strömmen, är brattare än det högsta kyrktorn, derifrån störtas timret och binda sig ofta så att det ej kan följa med strömmen. Man måste då hissa ned en våghals försedd med yxa, som hugger sönder stocken som binder

och då heter det att passa på att vara flink att draga upp pilten, annars krossas han af den påträngande timmermassan. På andra, mer lägliga ställen, där den som för pengar vill våga lifvet går ut på timmerdungarna, hugger eller skjuter bort hindret och, när massan börjar gå, hoppa af den ena stocken, på den andra, för att hinna. Det händer stundom att en förskräcklig rådräkning och död följer på detta farliga arbete. Vid alla misstänkta ställen sitta poster, försedda med långa pikar, som skjuter bort de stockar, som vilja fastna mot stenarna. Där sitta nu dessa enstaka poster, slutna, uppmärksamma, tysta, i naturens stora bok en outgrundlig bokstaf.

För den som aldrig förr varit vittne till en flötning är det sannerligen ett storartat skådespel att observera dessa skogens åldriga barn, som först efter sin död måste börja kampen med människan och elementen. Hör hans dofva klagan, se hur han hoppar, hur han dyker djupt ned i strömmens kalla famn och utan förbarmande rullar tillbaka. En vänlig sten erbjuder honom hvila, en kraftfull arm skjuter honom åter ut i djupet, befaller honom åter ila och följa med strömmen till sitt bestämda mål. Hvad är han nu, denna arma stock, som fordom stolt riste hjessan mot himlen, hvars rika krona så ofta tjente luftens bevingade sångarskara till matställe, eller gömde fredligt i sina djupa grenar kärlekens flyktiga barn och vid hvars fot Flora ödmjukt utbreder sin grannaste matta och hennes små oskyldiga barn blickar med undran upp till sin stolta broder och stumma lyssnar till hans härliga sång, under det att skogens åbor, björnens ungar, uppammas under dess rot. Ack, nu är dess kall att tjena den spekulerande männskoande.

Närkes och Värmlands regementes historia

I VärmlandsAnor nr 1 för i år finns en uppsats rubricerad "Tiden före det ständiga knekthålllets införande". Uppsatsen bygger på en bok av C O Nordensvan: Närkes och Värmlands regementes historia", utgiven 1905. Inledningsvis påstås i artikeln att Karlstads stadsbibliotek inte skulle inneha denna bok.

Som ansvarig för Värmlandssamlingen på biblioteket kan jag dock intyga att vi visst äger boken ifråga. Vi har faktiskt ett ex av denna rara bok i oktavformat i Värmlandssamlingens arkiv - det vill säga exemplaret finns i säkert förvar bakom kulisserna så och är inte till hemlån.

När artikeln i VärmlandsAnor skrevs fanns boken inte inlagd i vår datakatalog och det låg därför nära till hands att anta att vi inte ägde den. Faktum är emellertid att datakatalogen långt ifrån förtecknar hela vårt innehav av värmlandslitteratur. Uppskattningsvis mellan ett till två tusen värmlandskrifter finns ännu inte inlagda på data, vilket är stor synd och skam - men tyvärr inte mycket att göra åt i besparingstiden.

Förhoppningsvis skalla alla våra värmlandsböcker vara sökbara på datan någon gång i början av nästa millenium. Till dess måste vi alla hålla i minnet att Karlstads stadsbibliotek har betydligt mer av litteratur om Värmland än vad som framgår av datakatalogen - framför allt gäller detta äldre böcker och småtryck. Nyutgiven värmlandslitteratur sedan 1991, som biblioteket lyckats komma över, finns dock utan undantag inlagd på data. Skulle vi enligt datakatalogen inte ha en viss värmlandsbok från 1990-talet, så är det alltså högst allvarligt och vi emotser gärna ett påpekande därom eller, ännu hellre, ett ex av boken ifråga!

Bengt Åkerblom
Värmlandsbibliotekarie

Värmlands Släktforskarförening på Internet

Nu har vi hamnat på nätet.

<http://home6.swipnet.se/~w-61744>

Besök gärna vår sida.

Genealogia Sursilliana

Till en släktforskares bästa vän räknas otvivelaktigt den litteratur, som på ett eller annat sätt katalogiserar personer, de må sedan komma från en gemensam by, ha ett gemensamt yrke, ha blått blod eller liknande. Det finns väl knappast någon släktforskare, som inte någon gång haft glädjen att finna någon ana i sådana välkända verk som Elgenstiernas ättartavlor eller i något av biskopsstiftens herdaminnen. Alla dessa är klassiska och av alla släktforskare välkända och respekterade verk, som ständigt citeras.

Finländska präster

En mycket intressant men för många okänd fyndkälla är boken Genealogia Sursilliana, som har en lång tillkomsthistoria och är ett verk skapat av präster och mestadels handlar om präster framför allt i Finland och deras familjer och behandlar tiden från 1560-talet och fram till ungefär mitten av 1850-talet.

Historien om Genealogia Sursilliana börjar vintern 1660 då biskopen i Åbo, Johannes Terserus, företog en visitationsresa i sitt stift i Österbotten. Han fann att prästernas och/eller deras fruars anor i förbluffande stort antal kom från trakten av Umeå, där han noterade att den äldsta anfadern till många av prästfamiljerna var en man från Umeå med tillnamnet Sursill. Genom inbördes giftermål mellan prästfamiljerna visade sig denna klerikala kavalkad i själva verket bestå av en jättelik gemensam släktkrönika, som han började nedteckna. Terserus inleder sin beskrivning på följande sätt:

"Största delen av Präst familjerne i Österbotten äro komne ifrån Westerbottn, dem jag efter noga efterfrågan uti Visit: 1660 i Feb: och Martii månader hafwer funnit sålunda wara beskaffade."

Terserus var en erkänd forskare inom sin fakultet, så hans uppgifter kan därför tas på stort allvar. Hans anteckningar blev liggande men fortsattes under 1700-talet av ett par finska kyrkoherdar, och under 1800-talet återupptogs arbetet av vice pastorn i Kalajoki Elias Robert Alcenius, som efter 20 års arbete slutligen publicerade

det stora verket i Helsingfors år 1850 under namnet Genealogia Sursilliana.

Boken innehåller nästan 2000 släktnamn och beskriver ingående och systematiskt prästfamiljernas släktförhållanden. Biografiska uppgifter finns om präster men även om många av då ledande tjänstemän i städerna. Den genealogiska systematiseringen är originell och är kanske med en modern släktforskares ögon sedd inte helt modern, men den är konsekvent och lätt att begripa.

Surströmming till Gustav Vasas knektar

Den gemensamma anfadern för det mäktiga släktverket beskrivs av Terserus så här:

"Erich Ångerman, kallad Suursill, war en förnämlig bonde i Uhmo, hwilcken hade många barn, af hwilcka fem utspriddes i Österbottn oc Finland."

Erik Ångerman bodde i Teg utanför Umeå åtminstone från och med 1539 och dog i början av 1550-talet. Av familjenamnet kan man förmoda, att han härstammade från Ångermanland. Tillnamnet Sursill kan också tänkas syfta på hans ursprung, för ångermanlänningarna kallades allmänt sursillar, eftersom de framställde den för många med känslig näsa mindre omtyckta surströmmingen. Men det finns olika uppgifter om hur namnet Sursill har uppstått. Under befrielsekriget 1521-1523 skall Erik Ångerman ha åtagit sig att till hären anskaffa stora mängder mat, bl a strömming, eller sill som det hette då. Inte bara vanlig sill utan även sursill levererades, vilket inte lär ha uppskattats av soldaterna, som klagade. Detta kom till Gustav Vasas kännedom, och han lät ställa Erik Ångerman inför rätta för att ha tillhandahållit rutten mat, och till allt annat obehag fick han även namnet "Sursill". Men Erik var knepig nog att förta udden av elakheten genom att helt enkelt ta öknamnet till släktnamn och kallade sig officiellt för Sursill

Barnen flyttade till Österbotten

"Under detta namn har han fått en märklig ryktbarhet - han är den mest vidfamnande ättefader, som funnits i

hela Norden. Hans barn överflyttade till Österbotten och genom hans många döttrar har den sursillska härstamningen under tidernas lopp fått sådana dimensioner, att det numera knappt finns någon släkt i Österbotten, ja hela Finland, som inte kan anknytas till det sursillska stamträdet, vilket också omfattar en massa svenska släkter."

Hur än namnet Sursill uppkommit, så har det uppenbarligen burits med stolthet av sina ägare. I något fall har en son kallat sig Sursill efter sin mor, och i Åbo stifts herdaminne samt i Genealogia Sursilliana nämns Sursill alltid parallellt med det verkliga efternamnet, vanligtvis ett patronymikon, och det förekommer i båda verken i flera generationer, vilket inte torde ha varit fallet, om namnet haft en ringaktande innebörd. Så det är nog inte osannolikt att förmoda, att episoden om leveransen av surströmming till Gustav Vasas armé ändå kan innehålla ett uns av sanning.

Av hans barn flyttade åtminstone tre döttrar och en son över Bottenhavet till finska Österbotten. En kvarvarande son vid namn Östen hade sju döttrar, av vilka man vet att sex flyttade till Finland. Så av Erik Ångermans barn och barnbarn flyttade åtminstone tio stycken över till Finland - en förbluffande hög siffra. Två av Eriks döttrar gifte sig med präster i Finland och sonen Karl blev präst likaså i Finland. Av Östens sju döttrar gifte sig fyra med präster. I dåtidens svenska samhälle gällde än mer än idag att barnen i familjen ärvde familjenamnet efter fadern. Därför måste det betraktas som förvånande att namnet Sursill kom att bli så välkänt i norra Finland, trots att av tio utflyttade Sursillar endast en var man. Möjligen kan det tolkas så att kvinnorna i familjen var ovanligt starka och inflytelserika.

Många ättlingar

Sursillarna har visat sig vara ett kraftfullt släkte. Även om inte namnet lever kvar, så är det genom ingiften förknippat med åtskilliga kända och ännu levande namn från den tiden då Sverige och Finland var ett enda rike.

(Forts. på sidan 14)

Ett soldattorps öden

Soldattorpet Häggevik i Eds socken mellan Grums och Segmon byggdes under 1700-talet. Stugan höll de vanliga måtten 5 x 7 meter och på tomten fanns även ladugård, brunn, källare och trädgård. Ansvarsfulla rotehållare och pliktrogna soldater såg till att byggnaderna fick regelbundet underhåll.

Ägare är nu Kerstin Åhgren, Kristinehamn. När indelningsverket upphörde 1902 införlivades torpet med den gård som låg närmast roten Häggevik. Kerstin Åhgrens föräldrar köpte gården 1928 men sålde av torpet. Efter det att olika personer hyrt bostaden blev det 1960 tillfälle för Kerstin Åhgren att köpa torpet med mark och fortsätta underhållet av husen. År 1997 försågs torpet med nytt tegeltak samtidigt som underliggande sticktak revs bort. I övrigt var allt virke i huset friskt. Den utvändiga trappan till vinden byttes ut men annars är det litet förändrat. På tomten finns ladugården kvar.

Soldattorpet Haggfälderud, Hæggeviks rote, Grums kompani

Nuvarande ägaren har kunnat dokumentera de flesta av soldaterna som bott på torpet och med komplettering från Soldatregistret i Värmland blir det den listan :

1777 -

Jon Henning Häggfält, f 1724

1783 -

Anders Olsson Häggfält, f 1733 i Grums, d 1807
hustru Maria Jonsdotter, f 1737 i Ed
4 barn

1798 -

Nils Olsson Häggfält, f 1740 i Ullerud
hustru Stina Nilsdotter, f 1756 i Ullerud
2 barn

1816 - 1824

Klockare Nils Hultenberg, f 1786 i Ed
hustru Maria Lisa Södervall, f 1785 i Ekshärad
3 barn

1824 - 1850

Lars Häggfält, f 1801 i Grums, d 1850
hustru Maria Jonsdotter, f 1804 i Grums, d 1889
5 barn

1850 - 1851

Karl Adolf Hägg, f 1829

1852 - 1860

Jonas Olof Hägg, f 1828 i Segerstad, d 1860
hustru Stina Andersdotter, f 1830 i Borgvik
1 barn

1861 - 1885

Anders Olsson Hägg, f 1838 i Segerstad, d 1885
hustru Karolina Jonsdotter, f 1836 i Segerstad
6 barn

1889 - 1894

Johan Svensson Hägg, f 1865 i Segerstad, d 1945
hustru Maja Lovisa Johansdotter, f 1862
2 barn

1894 - 1902

Anders Petter Andersson Hägg, f 1873 i Bro

VärmlandsAnor förstår Kerstin Åhgrens känslor för Hæggevik som ett drömställe. Det behövs inte mycket fantasi för att känna historiens vingslag över platsen och erinra sig soldatfamiljernas vardag.

Harald Persson (†)

Sven Renström (antavla 58)

Stor man i Göteborg men bortglömd i Värmland ?

År 1997 återinvigdes Renströmska bad- och tvättanstalten i Göteborg efter ett omfattande restaureringsarbete som kostat över 100 miljoner kronor. Därmed har en kulturskatt räddats, och efter årtal av förnedring som bland annat bilverkstad har Renströmska återuppstått i sin forna glans.

Det var år 1876 som Renströmska badet invigdes, och det ansågs på sin tid vara det främsta i Norden. År 1903 eldhärjades badinrättningen varvid stora delar av byggnaden förstördes. Tre år senare återinvigdes badet och var sedan i drift till år 1956 då Valhallabdet stod klart. Därefter började Renströmskas år i glömska, men nu står alltså badet klart, återställt i 1906 års skick.

Renströmska badet i Haga var en av fyra badinrättningar i Göteborg som möjliggjorts genom en donation från handelsmannen Sven Renström. Renströmska sanatoriet är en annan institution som bär hans namn och i denna donatorernas stad är Sven Renström en av de största. Som tack för

detta har Göteborgarna döpt såväl en gata, en plats och en park efter Sven Renström. Man kan alltså påstå att Sven Renström ännu idag är en hågkommen man i Göteborg medan hans minne bleknat bort i Värmland, trots att det var där hans vagga stod.

Värmlandsnäs är rikt på gods och herrgårdar, men gården Uggleberg i Huggenäs är inte någon av de mest anrika. Gården omnämns vid sitt nuvarande namn först år 1715, och det är förstås förknippat med släktnamnet Uggle, en talrik och framgångsrik släkt på Näset. På 1790-talet hette Ugglebergs ägare Jakob Adolf Fleetwood och hans hustru var Eleonora Uggle. Som inspektör på godset verkade Anders Renström, gift med Elisabet Rudberg från Botilsäter. Den 4 februari 1793 nedkom Elisabet med Sven, parets andra barn i en syskonskara på sju.

Nu hann Sven Renström inte riktigt bli bygdens store son - redan i hans första barnår flyttade familjen till Bolstad på Dal. Där kom han att växa upp. Senare skulle han i sitt testamente nämna ungdomen i Bolstad som en

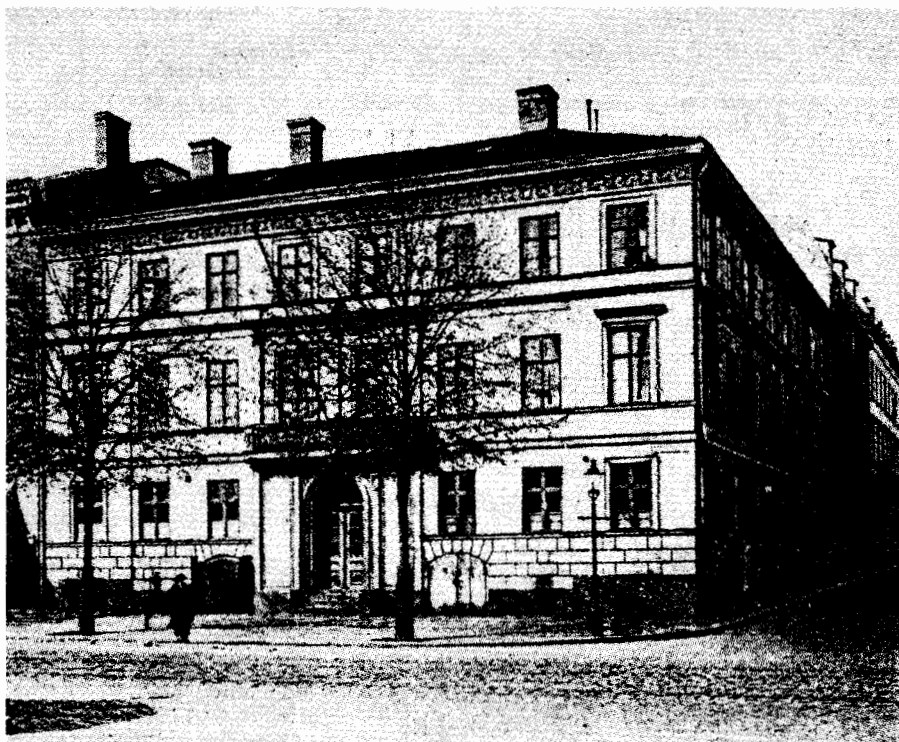
lycklig tid, och han glömde heller inte bort att skänka en avsevärd slant till sin uppväxtsocken.

År 1809 blev den sextonårige Sven kolskrivare åt brukspatron Leonard Magnus Uggle på Svaneholm i Svanaskog, något som skulle komma att ha stor betydelse för Renströms fortsatta bana. Men snart var det dags för ett nytt steg i karriären - Ugglas sväger grosshandlare Carl Fredrik Waern i Göteborg, även han nu hågkommen som en av stadens stora, upptäckte ynglingen Svens talang och anställde honom i sitt företag som huvudsakligen sysslade med järnexport.

Sven var dock en framåt ung man, och år 1816 var han redo att bli sin egen. Tjugotre år gammal startade han det egna företaget vars inriktning var export av järn och trä. Företaget utvecklades snabbt och blev snart ett av de mest betydande i branschen, säkert bland annat tack vare att C F Waern kom att gynna sin unge skyddsling genom att bli kund hos honom - förmodligen ett samarbete som gagnade båda parter intressen. Dock ansåg Renström själv att den värdefullaste hjälpen kom från patron Uggle på Svaneholm, något som senare skulle komma att återspeglas i testamentet.

Långt senare, år 1843, lät Renström sin kontorschef Peter Hammarberg ingå som kompanjon i firman, och företaget ändrade då namn till Sven Renström & Co. Möjligen var Sven Renström nu något mättad på sitt företagande för han lät sina medarbetare ta över alltmer av firmans skötsel. Det betydde dock inte att Sven slog sig till ro, utan han började nu i stället att ägna sig åt offentliga uppdrag. Han invaldes i flera betydande stvrelser och var även riksdagsman en tid.

Ungkarlen Sven Renström var trots sin rikedom en sparsam man som levde enkelt. Han ansågs vara en hård och drivande arbetsgivare som krävde mycket av sin personal. Kanske var Renströms sätt att arbeta nära produktionen ett arv från fadern, inspektoren/gårdsfogden ? Fredberg tecknar något av en nidsbild, en "mångmiljonär som med

Det Renströmska huset (Västra Hamngatan 9)

Dråpslag i Säffle

dinglande gång och besynnerliga armrörelser vandrade på Göteborgs gator, ful som en apa", kanske "på väg till sin brädgård i Masthugget ... för att hålla räfst med klampare och inspektorer". I rättvisans namn framhåller dock Fredberg även Renströms stora duglighet.

Sven Renström, köpman och donator

När Sven Renström avled den 26 juni 1869 uppgick boets behållning till 2 871 128 riksdaler, en stor förmögenhet på den tiden. Det vackert textade 28-sidiga testamentet, slutdaterat den 29 maj 1868, inleds med orden: "Då jag genom omtanke, flit och arbetsamhet lyckats förvärva en nog betydlig

förmögenhet ...", knappast ett överdrivet påstående!

Renström testamenterade minst 500 000 rdr till brodern August, medan den avlidna systemens efterlämnade make C W Hammarlind fick nöja sig med årlig pension av 900 rdr. Även annan släkt i Värmland blev ihågkommen i testamentet, dock ingen namngiven. Vidare tillföll minst 200 000 rdr den forne välgöraren Lenonard Magnus Ugglas arvingar - Sven Renström ger i testamentet Ugglas äran av att han kom att frångå bruksyrket och ägna sig åt handel, och Ugglas hade dessutom hjälpt Renström med viktiga kundkontakter. Renström kom även ihåg sin uppväxtort Bolstad med 10 000 rdr, medan Svan-skog fick 5 000 rdr till inköp av en ny prästgård. Carlstads Högre Elementarläroverk begåvades med 15 000 rdr till en stipendiefond, tydligen med anledning av att en av Renströms bröder utbildats där.

Mest pengar, en och en halv miljon kronor, gick dock till staden där Sven Renström varit verksam, och fondens sinnrika utformning har betytt att den under lång tid kommit att lämna en betydande avkastning till behjärtansvärda ändamål i Göteborg - allit från utveckling av handel till häsovård och till stadens förskönande.

Peter Funke, Mölndal

I VärmlandsAnor 1997:2 kunde vi rapportera att Säffle, enligt Släktforskarförbundets kartläggning av mikrofilmutfästningen, intog en hedrande plats som en synnerligen släktforskarvänlig kommun. Lån av mikrokort var gratis på biblioteket och Säffle låg som nummer fyra i landet då det gällde ökning av utlåning i absoluta tal. Utlåningen per innevanare låg också högst i Värmland. Nu har 1997 års statistik kommit som visar det fasansfulla resultatet av politikernas åtgärd att höja avgiften från 0 till 15 kronor per volym. Utlåningen minskade från 2615 volymer till futtiga 429! Eftersom redaktören är ekonom till professionen så kan han inte avhålla sig från att med hjälp av dessa siffror kring pris och efterfrågan göra en enkel överslagskalkyl. Den ger vid handen att om kommunen nöjt sig med att höja avgiften till 10 kr per volym, skulle totalkostnaden ha blivit ca 5000 kr, och om man bara höjt till 5 kr skulle totalkostnaden ha blivit ca 18000 kr.

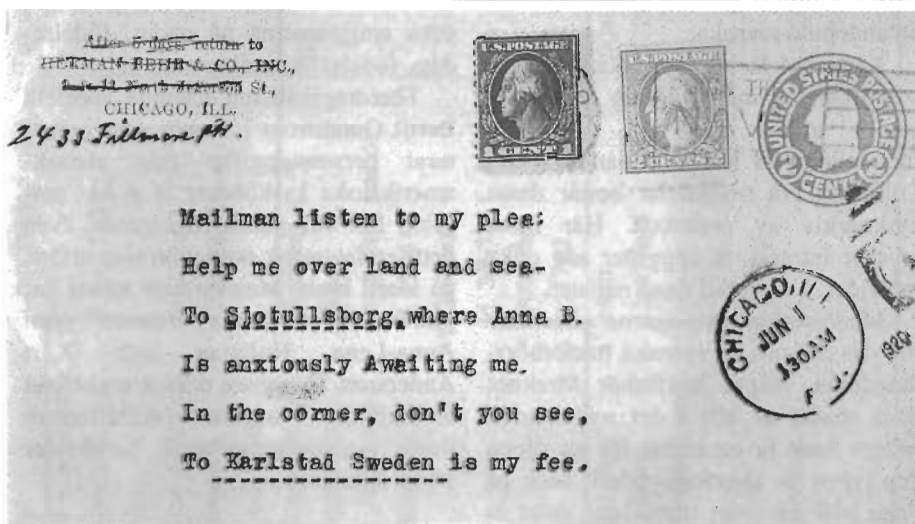
En sak är då säker när det gäller rökning. Den är en av våra vanligaste orsaker till statistik och läkarutlåtanden.

Tidn. Metallarbetaren

Amerikabrev till Karlstad

År 1920 skrev någon i Chicago denna poetiska adress på ett brev till en dam i Karlstad. Kanske någon i vår läsekrets vet vem Anna B var? Hör i så fall av Dig till redaktionen!

Bilden publiceras med Postmuseums tillstånd och har även varit införd i Populär Historia 4/96.

Svenskamerikanska kyrkoarkiv

Vid släktforskardagen i Mellerud den 18 april fick vi höra ett föredrag av Lars-Göran Johansson från Emigrantinstitutet i Växjö om svenskamerikanska kyrkoarkiv - en unik arkivserie.

Inledningsvis påminde föredragshållaren om att det i år är 100 år sedan Wilhelm Moberg föddes. Hans samlingar, som finns på Emigrantinstitutet i Växjö, omfattar inte bara småländskt material. Moberg hämtade nämligen också en hel del uppgifter från andra delar av landet.

Därefter fortsatte Lars-Göran Johansson med en kort översikt av den svenska emigrationens historia som i organiserad form startade med Peter Cassel från Kisa år 1845.

Utvandrarna hade ett stort behov av att hålla samman i det nya landet och där spelade tron en avgörande roll. Sockengemenskapen var något som man hade med sig i blodet från det gamla landet. Olika kyrkliga församlingar bildades. Präster med nära anknytning till svenska kyrkan kom över till USA och Kanada och redan på 1850-talet fanns där ett 50-tal församlingar. Den första svenska kyrkan i Amerika grundades av Gustaf Unonius redan 1849.

Totalt har det funnits ca 2500 svenska församlingar i USA och Kanada. Omkring hälften av alla utvandrare beräknas ha varit medlemmar i någon svensk församling eller förening. Störst var Augustanasynoden som samlade omkring 20 procent av alla utvandrare svenskar.

Kyrkobokföring var också något som man tog med sig från det gamla landet vilket gör att de olika församlingarna har omfattande arkiv. Till cirka två tredjedelar består dessa kyrkoarkiv av protokoll. Här finns mycket intressanta uppgifter om olika individer. I vissa fall finns register.

Medlemsförteckningarna påminner till viss del om de svenska husförhörlängderna. Några husförhör förekom dock minst av allt i det nya landet. Många hade ju utvandrat för att slippa den typen av överförmynderi. Men på vissa håll har man trots detta delat in församlingen i rotar. Även yrken saknas

i medlemsregistren - i det nya landet ansågs ju alla vara jämlika. Självfallet förde man också ministeriallängder och dessa är mycket lika våra svenska.

Kyrkböckerna fördes länge på svenska språket men så småningom gick man alltmer över till engelska. När USA gick med i första världskriget år 1917 medförde detta en kris för de nord-europeiska invandrargrupperna eftersom deras gamla hemländer ansågs stå Tyskland nära. Med anledning härav undvek man att skylta alltför mycket med det svenska språket och gick definitivt över till engelska i kyrkobokföringen.

Under åren 1968-1979 inventerades och mikrofilmades 1750 församlingars kyrkoarkiv av Lennart Zetterdahl som representerade Emigrantinstitutet i USA. Han utförde en enorm prestation speciellt med tanke på att han inte kunde stödja sig på någon statlig förordning. Han måste i stället övertala varje kyrkoråd om nyttan av detta arbete. Mikrofilmerna finns även hos SVAR. Efter avslutad mikrofilmning övergick Zetterdahl till att med bandspelare intervjuar 3000 svenskamerikaner. Banden finns på Emigrantinstitutet i Växjö.

För den som söker sina utvandrare släktingar i Amerika är dessa mikrofilmer en ovärderlig källa, men om man inte vet var i Amerika släkten finns är det svårt att finna den. Därför pågår sedan en längre tid arbetet med att sammanställa en databas, där man kan söka emigranterna på namn, födelse-data, födelseförsamling mm.

Föredragshållaren nämnde speciellt Bertil Gundström i Tranås som registrerat personuppgifter från svenskamerikanska kyrkböcker. F n har omkring 150 000 poster registrerats, även detta en fantastisk prestation som utförts på ideell basis. Motsvarande arbete har gjorts av Melleruds museum samt Anna-Lena Hultman och Kurt Andersson. De senare två har registrerat utvandrare västgötar. Allteftersom dessa registreringsarbeten fortskrider växer databasen.

Nr 58

Sven Renströms anor

Sammanställningen av Sven Renströms anor skall ses som ett komplement till personbeskrivningen. Jag har sålunda inte ägnat någon längre tid åt att söka hans anor, och det finns säkert såväl rättelser som kompletteringar att göra - något som emottages med tacksamhet!

Arbetet har givetvis underlättats kraftigt av att Renström var av prästsläkt på faderns sida, vilket gjort att det legat nära till hands att söka hjälp i Edestams herdaminne. Detta verk rekommenderas varmt till den som önskar fördjupa sina kunskaper i Sven Renströms släkthistoria.

Edestam har uppgiften om Birgitta Brunskogias härstamning från Lignell, men reserverar sig något mot detta.

Källor:

Arvid Edestam: Karlstads stifts herdaminne (1970); C R A Fredberg: Det gamla Göteborg (Göteborg 1919); Iwan Schyman: Värmlandsnäs från forntid till nutid, del 2 (Säffle 1958); Bengt A Öhnander: Rike Sven från Värmland (Artikel i GP 4/11-1993); Kyrkoarkivalier; Göteborgs stadsarkivalier (testamente).

Peter Funke
Gladiolusgatan 5 b
431 61 Mölndal

(Forts. från sidan 10)

Själv har jag haft lyckan att stöta på boken, när jag letade efter mina finländska anor, och genom att följa den genealogin, så hittade jag flera generationer annmödrar och anfäder, ända till självaste Erik Ångerman Sursill, som är min fm fm fm mf fm fm ff.

Jan Tengelin, Arvika

Litteratur:

Genealogia Sursilliana, Helsingfors 1850.

Nils R Kock: Genealogiska Föreningen 1933-1983, Jubileumsskrift ss 26-29. SvD 19580812.

Upprättad för Grosshandlaren och riddaren Sven Renström, f 4/2-1793 på Uggleberg i Huggenäs.					Orter i (S) lån om inte annat anges	
Generation I Nr 2-3 (1)	Generation II Nr 4-7	Generation III Nr 8-15	Generation IV Nr 16-31	Generation V Nr 32-63		
Nr 2, far Renström Anders Inspektor f. 1756 Blomskog d. 1817 Erikstad(P) g. 7/11-1890 By	Andori-Renström	Jonae-Renström, Andorus, Kommin. f. ca 1669, Boda	Elofsson, Jon. Bonde f. ca 1611 - d. 1710			
	Andreas	d. 20/6-1741, Brunskog	Pälsdotter-Brunskogia, Birgitta	Nicolai-Wernius, Paulus. Kyrkoherde	d. 27/3-1642, Brunskog	
	Komminister	g. 24/6-1704, Boda	8 f. ca 1622 - d. ca 1705	Andersdotter, Anna	Levde 1661	
	f. 19/8-1709	Åman, Maria	Andreae-Åman, Andreas. Komminister	Anders. Bonde		
	Boda	f. ca 1687	f. i Brunskog - d. 10/3-1705, Brunskog	Pauli-Brunskogius, Nicolaus. Kyrkoh.	1615, Brunskog - 1677	
	d. 24/4-1790	d. 11/10-1751, Brunskog	9 f. 1648	Svensdotter-Wibelia, Margareta	162(6), (Sunne) - 1699, Brunskog	
	Trankil	4				
	g. 1757	Valenberg	Valenberg, Christofer.			
	Christina Ingegärd	Tullnär				
	f. ca 1740	10				
Nr 1, ansökare Renström Sven Grosshandlare, riddare f. 4/2-1793 Huggenäs, Uggleberg d. 26/6-1869 Göteborg(O)	d. 21/12-1773					
	Torrskog(P)	11				
	9					
	Rudberg					
	Sven					
	Inspektör, traktör	12				
	f. 1735					
	Ölserud					
	d. 3/8-1811					
	Botilsäter	13				
g. 1762	6					
Nr 3, mor Rudberg Elisabet (Lisa) f. 1767 Botilsäter	Holm	Högström, Johan f. 1724				
	Lisa Maja					
	f. 1744	14				
	Ölserud	Borin, Lisa Greta f. 1722				
		d. 6/10-1768, Huggenäs				
	9	15				
Januari 1998						

Smedsläkten Lind igen

Undertecknad tror sig ha den rätta smedfamiljen Linds om efterlystes i senaste numret (98:1, sid 24) av VärmlandsAnor, nämligen:

Nils Persson Lind född 1705 22/8 i Karlskoga: "Nils Persson från Lennehögda född den 22 och Christnades d 27 In Augusto. faddr. Per Carlsson i Spjutberget, Anders Larsson i Lennehögda, hustr Annika Andersdotter från Lanefors, hustr Lysken Mattsdotter fr Linnehögda."

Föräldrarna mästervennen vid Lanfors bruk i Bjurtjärn *Per Nilsson Becker* och Sara Aronsdotter från Linnehöjden vigdes i Karlskoga 30/10 1704. Uppgiften om dem finns endast i Glava dödbok F I 1756 Nr 6: "Mästersmeden Nils Persson född i Carlskoga och byn Linnhöjden år 1705. Fadren var Mästervennen Per Nilsson Becker och Modren Sara Aronsdotter. Vid Skarphyttan i Kroppa Sochn år 1738 gifte sig med Kjerstin Jonsd med hvilken han haft 7 barn, hvaraf 5 söner och en doter lefva, vid Svartsången blef han Mästare och kom derifrån till Glasforsen der han varit på 8:e året och inhyses 2 år, dock först och sist vid Glasforsen. Har varit still och saktmodig, dog af håll och sting d 19 och begrofs d 29 Febr vid 51 år gammal."

Nils Persson Lind var mästervsven i Skarphyttan, Kroppa 1738-1742, mästersmed i Svartsången, Kroppa 1742-1748 och i Glasfors, Glava 1748-1755. Namnet Lind på Nils Persson förekommer inte i kyrkböckerna med undantag av sonen Johannes dödsnotis i Boda socken 1783, där fadern uppges vara Nils Persson Lind. Däremot finns namnet med i smedförteckningar i domböcker vid hammarting i Persberg 1742 och 1745 samt i Lillnors gästgiv 1755.

Hustrun *Kerstin Jonsdotter* (dotter till Jon Börjesson och Maret Persdotter vigda 1708) född 1710 7/2 i Vägen, Lungsund, död 1773 19/5 i Glasfors, (87 år ??), gift 1739 16/6 i Kroppa (dr Nils Persson / Maria Jonsdotter, Vägen). Maria är troligen en felskrivning, kanske en syster till Kerstin. Vägen ligger i Lungsund endast en kilometer

från gränsen till Kroppa.

Barn:

Petter Lind f 1739 1/7 i Höjden, Kroppa, d 1798 19/7 i Nore, Eda.

Jonas Lind f 1741 20/11 i Skarphyttan, Kroppa, d 1795 12/2 i Adolfsfors, Köla

Nils (tvilling) f 1744 26/3 i Svartsången, Kroppa

Kerstin (tvilling) f 1744 26/3 i Svartsången, Kroppa

Sacarias f 1746 17/9 i Svartsången, Kroppa

Jean f 1749 20/12 i Glasfors, Glava, d 1751 11/1 i "rödsot"

Johannes Lind f 1752 7/9 i Glasfors, Glava, smeddräng Rinnefors, Boda, drunknad 1783 7/12.

Från Nils Persson Lind härstammar genom sönerna Petter och Jonas 20 brukssmeder Lind, en Lindberg samt 12 döttrar Lind som gift in sig i smedsläkterna Brink, Ellström, Forsberg, Forslund, Gevert, Gran, Jernrund, Korp, Lindberg, Lindqvist, Löf och Tångring, samtliga i Värmland. Dessutom finns fyra smeder Lind utan känt samband med ovannämnda, varav en född i Lindfors, Nyed.

Utdraget ur Glava dödbok 1756 har återgivits in extenso för att läsaren själv skall kunna värdera uppgifterna om Per Nilsson Becker och hans hustru. I mitt smedregister finns åtta smeder Becker/Bäcker, tidigast Fredrik Andersson Bäcker född 1780 i Järnboås (T), död 1830 i Fredriksfors, Udenäs (R). Enligt släktnamnregistren i GLA för Värmland fanns i början av 1700-talet några generationer "gruvtorpare" i Kroppa med namnet Becker.

Sven R Myhl, Göteborg

**Säga vad man vill om Melodiradion,
men spela grammofon det kan dom.**

Siw Malmkvist

Nr 59

Som obotlig släktforskare, försöker man ibland forska fram om man är släkt med någon "känd" person.

En sådan känd person, i alla fall i Kila socken, var Anna Kajsa Ros, mer känd som Mor Anna. Anna bodde kvar på sin gård i Harnäs i Kila, sedan maken dog 1946. Hon var en riktig krutgumma, och klarade av det mesta själv. Efter hennes död 1978, köptes gården av Harnäs Sommarstugeförening. Manbyggnaden var då i ganska dåligt skick, men efter en omfattande renovering utan att förstöra det gamla, är nu Mor Annas Stuga hembygdsgård i Kila.

Denna gång drog jag dock en nit. Både Anna och maken Axels anor var utsocknes, och något släktskap med mig själv kunde jag inte hitta. Men en intressant antavla blev det i alla fall.

*Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25
661 40 Säffle
Tel/Fax: 0533-10559*

NordGen 98

Den 3-4 oktober arrangeras NordGen 98, den första nordiska släktforskarkonferensen på länge. Platsen är Vår Gård i Saltsjöbaden. Arrangörerna Sveriges Släktforskarförbund, DIS, StorStockholms Genealogiska Förening och Genealogiska Föreningen hoppas på stort deltagande från alla de nordiska länderna. Som tema har man valt "Släktforskning i Norden - då, nu och i framtiden". Programmet är späckat med intressanta föreläsningar, debatter om nordiska databaser, utställning av släktböcker mm.

Deltagaravgiften är 2 500 kr vilket inkluderar logi, mat, kaffe och konferensdokumentation. Du kan anmäla Dig direkt eller begära mer upplysningar om NordGen 98 genom att kontakta Sveriges Släktforskarförbund, Box 30222, 104 25 Stockholm. Bindande anmälan senast 31 maj.

Alla orter i (S) län

Antavla nr 059	Upprättad för Anna Kajsa Ros. Född 15/1-1878 i Högen, Långserud.					Alla orter i (S) län
Generation I	Generation II	Generation III	Generation IV	Generation V		
Nr 2-3 (1)	Nr 4-7	Nr 8-15	Nr 16-31	Nr 32-63		
Nr 2, far	Andersson	Olofsson, Anders. Torpare	Hansson, Olof			
Ros-Olofsson	Olof	f. 16/8-1778, Sillerud, Norane	1742 - 22/11-1794, Sillerud			
Aron	Torpare		Olsson, Marit	Eriksson, Olof	1713 -	
Fältjägare	f. 24/12-1818	8	f. 19/9-1748, Sillerud, Mölntegen	Nilsson, Ingrid	1718 -	
f. 22/2-1845	Långserud, Ed	Andersdotter, Lisa				
Långserud, Ed		f. 11/9-1777, Sillerud				
	4		9			
g. 25/4-1783	Karlsson	Olofsson, Karl				
Långserud	Katarina	f. 1780, Grava				
Nr 1, ansökare			Jonsdotter, Katarina			
Ros-Aronsdotter	f. 6/12-1811	10	f. 1757			
Anna Kajsa	Grava, Tolerud Ö	Bengtsson, Kerstin	Andersson, Bengt	Persson, Anders	1714 -	
"Mor Anna"		f. 12/1-1784, Grava, Gumpetan	1752, Grava - 179(2), Grava, Gumpetan	Margareta	1714 -	
f. 15/1-1878			Andersdotter, Anna	Larsson, Anders	1723, Grava, Klingerud -	
Långserud, Högen	5	11	f. 17/6-1753, Grava, Klingerud	Kerstin	1724 -	
d. 5/7-1978	Andersson	Andersson, Anders	Andersson, Anders			
Kila, Harnäs	Jan	f. 1/7-1770, Långserud, Högen	f. 1744			
g. 25/8-1903		d. 17/10-1845, Långserud, Högen	Jonsdotter, Karin			
Kila	f. 21/1-1810	12	f. 1735			
Andreasson, Axel	Långserud, Högen	Petersdotter, Maria	Andersson, Peter			
Hemmansägare		f. 5/10-1778, Nor, Lindåsen	1742 - 178(3)			
f. 18/11-1857, Stavnäs		d. 4/4-1850, Långserud, Högen	Jonsdotter, Lisen			
	6	13	f. 1746			
Nr 3, mor						
Jansdotter	Andersdotter	Jonsson, Anders	Andersson, Jonas	Persson, Anders		
Klara Maria	Kajsa	f. 17/3-1790, Långserud, Severhögen	1757, Långserud - 1833, Långserud	Persdotter, Annika		
f. 3/5-1849	f. 14/11-1821	14	Ersdotter, Katarina			
Långserud, Högen	Långserud, Rullan	Ersdotter, Kajsa	1768 - 1795, Långserud, Severhögen	Nilsson, Bryngel		
		f. 11/9-1789, Sillerud, Humletorp	Bryngelsson, Erik	Jonsdotter, Britta		
	7	15	Ersdotter, Stina	Persson, Erik	1737 - 1795, Svanskog, Näs	
			f. 1764, Svanskog, Näs	Nilsson, Britta	1737 -	
Oktober 1997						

Släktforskarföreningens hemsida

Nu har Värmlands Släktforskarförening fått en egen hemsida på internet. Den smögs dit i början av december förra året och fastän reklamen för sidan har varit mycket sparsam har vi fått många besökande. Adressen dit är home6.swipnet.se/~w-61744/

Vår hemsida vänder sig dels till våra medlemmar i regionen, dels till medlemmar och andra släktforskare ute i landet. Syftet med sidan är att ge information i olika former och den kommer inte på något sätt ersätta det som redan finns inom föreningen såsom vår tidning eller våra fikaträffar. Den kommer snarare att vara ett komplement.

Information

Vår förhoppning är att vår hemsida kan bli ett uppslagsverk för personer som forskar i Värmland. Här ska man bl.a. kunna hitta adressen till den lokala hembygdsföreningen eller telefonnumret till pastorsämbetet i den socken som jag forskar. Sidan är hela tiden under förändring och vi tar gärna emot tips på saker som du tycker borde finnas där. Under hösten kommer vi att lägga ut sockenbeskrivningar över alla socknar i Värmland. En kort historik över Värmlands städer ligger också inplanerad.

Service till medlemmar

Vad har jag då för nytta av vår hemsida om jag bor centralt i Värmland och har lätt att nå den informationen på annat sätt? Vi tänker inte glömma våra nära medlemmar. På hemsidan kan du få aktuell information om vad som är på gång i föreningen, som t.ex. tider för kaffe-träffar och föreläsningar. Genom vår e-post adress kan du lätt nå oss.

Kontakt med andra släktforskare

Någon efterlysningssida har vi inte på vår hemsida utan vi använder Anor. Sökes här i VärmlandsAnor där du kan annonsera efter försvunna släktingar. Vi har fått många önskemål om en Anor sökes på internet också, men bestämt oss för att lägga ner krutet på

information om Värmland istället. Det innebär inte att man inte kan få kontakt med andra släktforskare genom vår hemsida. På vår länksida samlar vi länktips från alla som publicerar släkt- och antavlor på internet. Har du några tips på sidor som du har hittat eller har du en själv som du vill ha en länk till, så hör av dig.

E-post

Jag vill också passa på att tacka för alla mail jag fått under året. Jag har inte hunnit svara på alla, men jag hoppas att ni har överseende om mina svar dröjer ibland. Vi får mail varje vecka, ibland upp mot tio stycken.

Anette Carlsson

Adressen till vår hemsida:

home6.swipnet.se/~w-61744/

E-post:

genealogi.wermland@swipnet.se

En fördel med automatisering på kontor är att en dator inte plötsligt kommer med en ansökan om barnledighet.

Curt Nicolín

Fortsättning på antavla nr 58

Generation VI

68 Werme-Håkansson, Nils.

76 Nicolai-Wermius, Paulus. Se nr 34. gm

77 Andersdtr, Anna. Se nr 35.

78 Andreae-Wibelius, Sven.

Kyrkoherde i Brunskog. f ca 1592 i Viby(T). d 10/8-1668.

Generation VII

136 Werme, Håkan.

Kronobefallningsman på Kronobergs gård(G). Halshuggen 1558 i Uppsala(C).

152 Werme-Håkansson, Nils. Se nr 68.

156 Anders. Bonde i Viby(T).

Generation VIII

304 Werme Håkan. Se nr 136.

Boskapslängder

Vid Stockholms riksdag 1620 fattades beslut om en extraskatt för att rusta upp rikets försvar. Man bestämde att skatten skulle tas ut i förhållande till allmogens förmögenhet, inte efter antal personer eller per gård. Förmögenheten mättes i antalet djur på gårdarna. Skatt skulle erläggas för varje djur över ett år och räkningen gjordes under vintern. Skillnad gjordes på unga och gamla kreatur. Skatt betalades också för utsädet. Så tillkom de boskapslängder som idag delvis finns bevarade i Kammararkivet.

Boskapskatten var tänkt som en tillfällig skatt under två år, men förlängdes år för år och omvandlades 1642 till en fast penningsskatt per hemman. Boskapslängder kan alltså finnas åren 1620-1641. Längderna upprättades av präst, länsman och sexmän och de upptar alla ägare till djur över ett års ålder. Inte bara bönder utan även inhysesfolk med något djur kan finnas med. Undantagna är dock adelns bönder "inom frihetsmilnen", dvs i närheten av sätesgården, och adeln. Efter 1627 måste alla frälsebönder betala skatt, bara adelns sätesgårdar var undantagna.

Boskapslängderna finns mikrofilmade, och från film nr CD152 har hämtats vidstående längd över Karlstads landsförsamling 1636. Namnen är skrivna med dåtida stavning. Myntslaget vid denna tid var daler. På en daler gick det 32 öre, och på varje öre 24 penningar. För att jämföra skattens värde, kan vi se vad olika ting kostade detta år. En drängtröja 18 öre; en tunna (ca 150 liter) råg 6 daler; ett lispund (8½ kg) smör 1 daler 24 öre.

Några saker kanske behöver förklaras: Utsädet anges i tunnor och skäppor; g./u. står för gammal/ung; en "risbit" eller risbitare var beteckningen på en årsgammal bock.

Källor

Clemensson/Andersson: Hembygdsforskning! Steg för steg.

Lagerqvist/Nathorst-Böös: Vad kostade det? Närke/Värmlands landskapshandlingar 1636.

Boskaps Längdh uthi Carlstadz Sochn Åhr 1636

		häst	fåle	stoo	u. sto	oxe	stut	tiur	koo	quiga	boch	risbit	g. get	u. get	g. får	u. får	g. suin	u. suin	uthsäde	Daler	Öre	Penningar
<u>Skatteheman</u>																						
Widöön	Guunla		1						3	3					3			2	3 tnr		30	6
	Gunmunis				1				4	1			2		3				3 tnr	1	1	18
Löfsnäs	Oluff		1						4	1			2	2	2	2		1	2 tnr		31	
Bomestadh	Klemett				1		2		3	2			2	1	2	1			2 tnr	1	5	12
Fintatorp	Biör			1			1		4	3			1	1	1	2	1		2½ tnr	1	7	18
Kattewika	Oluff			1					3	3			2	2	3	2		1	8 skpr	1		22
Esgata	Biörn	1	1				2		4	2										1	6	
Alster	Erik				1		2		5	3			2		5	3			2½ tnr	1	20	18
Molnetorp	Oluff		1	1			1		5	2			4		4	2			1½	1	15	
Åtorp	Pädher		1				1		5	4					3	4	1	1	4 tnr	1	17	6
Dingelsunne	Knutt		2						6	2			2	2	3		1	2	3 tnr	1	14	18
<u>Kronehemman</u>																						
Finta	Pädher				1		1		3	2					1			1	2 tnr		29	18
Suinebeeken	Oluff				1		2		2	1			1		1	1			1½ tnr		23	18
Kroppekiär	Gulbrand				2	1	2		4	2				2	2	2		1		1	17	
	Nils		1				2		4	2		2	1	1	2	2		1	8 tnr	1	22	12
Welzwika	Anders		1						4	2			2	3	3	2		1	2½ tnr	1	3	18
Jewerön	Måns								4	2					2	2		1	3½ tnr		31	
Smörhall	Halffwardh				1				3	1			2	2	2	3			1½ tnr		28	
Ikoruewika	Jöns				1				5	2					3	2			8 skpr	1	3	10
Långzwika	Eloff				1				3	2					2	2			1 tnr		25	12
Fantwika	Biörn				1				5	2					3	2			8 skpr	1	3	10
Aspesäter	Hans						1		2	2			3								19	
<u>Frälseheman</u>																						
Knapstadh					1		2		6	1			5	3	4	2		1	3½ tnr	1	29	
Wåxnäs	Erik		1			1	3		11	3					8	4	2	1		1	11	6
	Lars	1				1	4		11	4					8	4	2	2	10 tnr	1	27	12
Sanna	Jon	1					1		3	3			1	2	1	1		1	7 tnr		24	3
Sannebeken	Jon					2	2		5	1			3	1	2	2	2		2½ tnr		29	12
Rudh	Oluff			1		1	1		5	2			2	1	2	2	1		6 tnr		29	12
<u>Inhysesfolk</u>																						
Finta	Anders								1	1											6	
Aspesätter	Hans								3	1			3	3							24	10

Summa: 32 26 9

Från Värmskogs arkivs gömmor . . .

Protokoll hållet vid Kommunalstämma med Wermskogs Socken den 9de Oktober 1864

§ 1.
§ 2.
§ 3. Brukaren Andreas Jonasson från Rommenäs, som anmält det han under loppet af 4 år genom olyckshändelser mistat en Häst och tre Kor och derigenom befinner sig i bekymmersamma omständigheter, anhöll det han skulle få församlingsboernas tillstånd att låta en lista cirkulera inom Socknen hvarå de som behjärtade hans nödställda belägenhet blefve i tillfälle tekna samt aflemna frivilliga bidrag, och som det berodde på hvars och ens godtycke att efter råd och belägenhet gifva eller icke gifva så ansåg sig stämman, ehuru ärendet ej förr än i dag varit pålyst, oförhindrad att bevilja denna Andreas Jonassons anhållan, jemte förhoppning derom att han icke förgäfves vädjat till församlingsboernes ädelmod.

*Wermskogs Sockenstuga som ofvan
H Åberg
ordförande*

Uppläst och justerat samma dag betygar
Lars Larsson i Gjerdsjön. Jonas Alén i
Rollsbo

Uppläst i Wermskogs kyrka 16/10 av
Jerdin

Vi är alla släkt med varandra!

Vi är alla släkt med varandra och ganska nära dessutom, alla vi fem miljoner som lever på jorden. Åtminstone jämfört med vad forskarna tidigare trott. Ett forskningsprojekt vid Uppsala universitet visar nämligen att alla människor som i dag lever på jorden härstammar från en grupp på 10 000 individer som levde i Afrika för mellan 200 000 - 300 000 år sedan. Det är doktoranden och genetikern Tomas Bergström som tillsammans med ett forskarlag studerat immunsystemets arvsmassa på 50 människor från hela världen och därvid kommit fram till denna slutsats.

Protokoll hållet vid extra kommunalstämma med Vermskogs församling den 16 februari 1896

§ 1. Då nuvarande postgång från och till Värmskog icke motsvarar de ökade behofven hvilka numera förefinnas, i ty att den befordran som vi nu hafva tvenne dagar i veckan öfver Gillberga hvarken afgår eller ankommer med en skyndsamhet som behofvet i de flesta fall påkallar, äfven som att församlingens östra del som hafva omkring en mils väg till härvarande poststation äro synnerligen vanlottade härutinnan, så hade församlingens röstberättigade medlemmar kallats till extra kommunalstämma för att höras huruvida åtgärder, för erhållande af bättre ordnad postbefordran från och till Vermskog, borde vidtagas. Efter häröfver hållen öfverläggning hvarunder önskvärdheten och behofvet af en bättre ordnad postbefordran enhälligt uttalades, beslöt stämman, samt uppdrog åt Godsegaren J Öhman på Strand att till Kongl Generalpoststyrelsen ingifva vördsam ansökan derom, att, vi med bibehållande af de tvenne dagars postbefordran i veckan som vi nu hafva via Norra Fjölle öfver Edane, finge tvenne dagars körport i veckan öfver Grums, samt att postföraren bemyndigades, att under resan till och från Grums på visse ställen i församlingens östra del emottaga och utlemna försändelser, hvaremot de tvenne dagars postbefordran i veckan som vi nu hafva öfver Gillberga kunna upphöra.

§ 2.

§ 3. Att jemte undertecknad justera dagens protokoll valdes Löjtnant J Högman och Mjölaren J P Kullander.

*Vermskogs sockenstuga som ofvan
LM Nilsson
stämmans ordförande*

Protokoll hållet vid ordinarie kommunalstämma med Vermskogs församling den 30 mars 1896.

§ 1.
§ 2.
§ 3.
§ 4. Som rätt svåra ofog och ordningar tid efter annan föröfvas af en del ungdom inom församlingen, hvilka ej allenast stör hemfriden på åtskilliga ställen utan jemväl äro vådliga för allmänna säkerheten, så beslöt stämman att till Konungens Befallningshafvande i länet ingifva vördsam anhållan derom, att extra Polis måtte, för ordningens upprätthållande inom kommunen, förordnas, hvartill stämman föreslog hemmansegaren Emil Johansson i Karsbol, hvilken medgaf att ifrågasvarande uppdrag emottaga, och skulle Emil Johansson erhålla skälig ärsättning för de besvär som han i och för uppdragets fullgörande kommer att vidkännas.

§ 5. Med anledning af de ohyggliga och fridstörande uppträden som nattetid föröfvas af en del ungdommar inom församlingen, isynnerhet de uppträden som sednast föröfades dels i missionsauktion, och dels å Komministerbostället Karsbol natten till den 29 i samma månad, beslöt stämman att hos vederbörande Kronobetjäning anmäla förhållandet till laglig beifran, samt begära att förhör med orostiftarne måtte anställas, hvilken anmälan skulle verkställas genom kommunalnämnden; dock skulle, innan en sådan anmälan kan göras, uppgift af vederbörande lemnas, dels å orostiftarnes namn och hemvist, dels å de bevis som äro att tillgå, och dels å stället hvarest förhöret bör anställas.

*Wermskogs sockenstuga som ofvan
L M Nilsson
stämmans ordförande
Justerat den 1 April 1896*

*Avskrift från Kommunarkivet i Grums
av Ingrid Johansson, Klässbol*

Vägen till värmländsk historia - en arkivguide

Hösten 1998 invigs Värmlands nya Arkivcentrum i fd Seminariet i Karlstad. De stora länstäckande arkiven kommer att finnas på samma ställe, med tiotusentals hyllmeter av arkivhandlingar om Värmlands historia att läska intresserade forskare med. Utöver allt man har idag i magasinerna kommer också de rika bestånden av kyrkböcker, domböcker, länsstyrelsehandlingar m.m. från 1600-talet och framåt, som snart förs till Karlstad från sin nuvarande placering i Göteborg.

För att hjälpa värmlandsforskarna att hitta rätt i hyllorna ger Värmlandsarkiv under hösten ut första delen av en arkivguide till landskapets historia. Boken, som skrivits av l:e arkivarie Peter Olausson, har titeln *Vägar till värmländsk historia. En arkivguide*. Den sammanfattar forskarnas rön om Värmlands regionala historia på en rad olika områden och ger översikter över viktiga och intressanta arkivbestånd, som den intresserade kan ha anledning att se närmare på. Skildringen är fylld med exempel på allt det oväntade och spännande som finns på arkivens hyllor - och inte bara inom länets egna arkivinstitutioner. Fakta om Värmland och värmlänningar finns på arkiv, bibliotek och museer runtom i landet - och

utomlands också. Även många av dessa institutioner ägnas utrymme i boken.

Del 1 har undertiteln *Nattväktarstaten*. Den behandlar såväl naturgeografi som Värmlands forn- och medeltidshistoria, men har sin tyngdpunkt förlagd till det makt- och förvaltnings-samhälle, som började byggas upp under Gustav Vasas tid och omgestaltades i grunden först under vårt sekel. Skatteväsende, ordningsmakt, rättsväsende, militärväsende och kyrklig verksamhet hör till det som behandlas tematiskt. Genom förvaltningens och byråkrats tillkomst har arkiv uppkommit, som vi idag kan utnyttja för olika slag av forskning- och sådant som berör vanliga människors vardag, arbetslivets historia, barnens historia m.m. I arkivguiden får vi veta var man kan hitta uppgifter om fiktjuvar i Karlskoga bergslag och om 1800-talets skjutna värmlandsvargar. Här får man reda på vad en sexman var och vad ortnamnsarkiven gör, vad man kan (och inte kan) veta om de medeltida vägarna och var man letar för att få reda på nikotin-slavarna i hembygden för tvåhundra år sedan. M.m!

Visst har mycket skrivits om värmländsk historia, visst finns det mängder av litteratur om arkiv och sätten att hitta

i dem. Det här är ändå första gången ett försök görs att åstadkomma en översikt över källorna till den värmländska historien. Hänvisningarna till såväl arkivbestånd som till litteratur om olika frågor är tusentals. I ett särskilt avsnitt presenteras arkiv, museer m fl instanser i koncentrat, med aktuella uppgifter om viktigare arkivbestånd, besökstider mm.

Denna första del kommer att omfatta ca 250 sidor, rikt illustrerad med såväl kartmaterial och äldre foton som teckningar direkt till texten. Boken blir i hårdband och utges under hösten 1998.

Boken erbjuds härmed intresserade till förhandsteckning för ett förmånspris av 220 kr. Den som vill teckna sig för ett eller flera exemplar av *Vägar till värmländsk historia* kan vända sig till Värmlandsarkiv, Box 475, 651 11 Karlstad, tel 054-152280. Alla som subskriberar senast den 1/8 får sina namn tryckta i boken.

Fortsättning antavla nr 59

Generation VI

92 Larsson, Anders. f 1685.

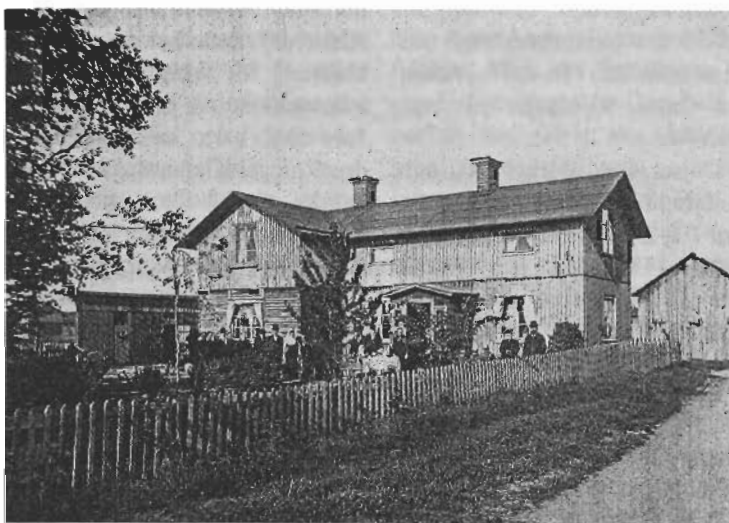
126 Nilsson, Nils. f 1707. gm

127 Andersdtr, Lisbet. f 1700. d 7/11-1765 i Svanskog, Leverheden.

Ett gammalt foto

Bland papperen efter en avliden släkting fann Anna Haag detta gamla fotografi. Hon skulle gärna vilja veta vad det är för ett hus. Fotografens namn är Karl Nyström, Karlstad vilket pekar på en anknytning till Karlstad eller åtminstone Värmland. Om någon av våra läsare känner igen huset, kontakta i så fall redaktionen eller:

Anna Haag
Lidaleden 105
603 81 Norrköping
Tel 011-146008

Tösera från Jäverön och Karlstad

I generationer levde mina anor på Jäverön i Vänern utanför Karlstad. På 1600-talet fanns där Gudmund, Elof och Margit, Israel och Birgitta. De brukade Ekornviken och Jäverne. De skaffade sig sina partner i gårdarna på ön och de levde på vad marken och sjön gav.

Mot slutet av 1700-talet kom nytt blod till ön; om på gott eller ont kan ingen döma. Så har skett i alla tider och så måste ske.

Till Dingelsundet på fastlandet kom Lars Olsson, född 1763 i S Aspsäter som dräng. När husbonden dog gifte sig Lars med änkan och efter dennas död med Britta Svensdotter född 1762? och piga i Fintatorpet 1780-90. familjen flyttade 1803 till Ekornviken på Jäverön.

Kajsa Andersdotter, född 1750 i Ekornviken gifte sig 1779 med en inflyttare "Möln fr Alster" Håkan Larsson, född 1750.

Håkans och Kajsas son Nils gifte sig med Lars och Britas dotter Anna. Nils var till en början medbrukare på Ekornviken i tio år men 1824 flyttade familjen till Skattkärr, Östra Fågelvik, där Nils för en tid var hälftenbrukare åt en bonde i Rud.

Parets dotter Brita Kajsa Nilsson, Min farmors mormor, föddes på Ekornviken 1819. Som tolvåring började hon tjäna piga på Ransta, Bäck, Rud med flera gårdar. Som sextonåring for hon in till Karlstad, sju år senare tjänade hon i Marsta i Östra Fågelvik.

I 1846-50 års husförhörlängd för Karlstad kan man läsa "Rud, Husvillan, pig. Brita Cajsa Nilsson m. o.ä. Kristina och Anna."

Brita Cajsa var aldrig gift och prästen noterade noggrant hennes tre döttrar som 1:a, 2:a och 3:e oäkta. Anna Andersdotter (1850-51) och Maria Karlsdotter (1855-55) fick efternamn i födelseboken medan min farmors mor Kristina, den förstfödde född 1847, står utan efternamn.

Sexton år gammal flyttar Kristina från modern och den så kallade löslängden och Husvillan till "no 166 i Staden". Hon kallar sig då Christina Pettersson. No 166 låg vid vad som då kallades Skeppare- eller Pumpkälle-

gatan. Hon arbetar som piga, bland annat i Bodinsgården.

I maj månad 1865 - året för den stora branden - flyttade Kristina till Stockholm och Hedvig Eleonora församling. Modern blev kvar i Karlstad till 1869 då hon, 50-årig flyttade till Rud i Östra Fågelvik. Jag har ej funnit henne i någon dödbok men troligt är att hon dog på hösten 1870. Det året reste nämligen dottern hem till Karlstad eller Östra Fågelvik för två månader.

I mitten på 1870-talet flyttade Kristina från Östermalm till Södermalm i Stockholm. År 1876 födde hon där dottern Maria Jolinda Pettersson, en halvsyster till min farmor. Även min farmor Agda Klasina Emilia föddes utom äktenskapet, 1883, men hon fick faderns efternamn, Jacobsson. Först 1886 gifte sig Kristina med Claes Jacobsson, son till soldaten Jakob Borg från Äspered i Västergötland. Familjen bodde sedan på Södermannagatan där sonen Clas Gustav föddes 1885 och senare på Lilla Glasbruksgatan där Ester Lovisa Margareta kom till världen 1891. Ester var en driftig ung dam som hade herrfrisering på Södermalm.

Claes Jacobsson arbetade på Skansen och var med och tände Valborgsmässobålet. Döttrarna berättade också med stolthet att han "hälsat på Hazelius".

Enligt min farmor berättade Kristina för sina barn att "hon var enda barnet ty hennes fader hade drunknat i Klara sjö". detta har en av mina fastrar berättat för mig. Man kan nog misstänka att när Kristina förtalte detta för sina barn avsåg hon nog en drunkning i Klaran men för barnet och kanske särskilt för barnbarnen låg det bokstavligen närmare till hands med Klara sjö i Stockholm, det vatten som skiljer Kungsholmen från Norrmalm.

I slutet av seklet flyttade familjen till Linnégatan 31 på Östermalm och där dog Kristina i lungtuberkulos, knappt femtioårig 1897. Yngsta dottern var då sex år, min farmor fjorton.

En arbetarfamilj i Stockholm var på den tiden trångbodd - och fattig. Trots trångboddheten hyrde man därför ofta ut en sängplats till någon av alla de som

flyttade in till huvudstaden. En sådan inflyttare var Adolf Pettersson som kom till Stockholm 1900. Adolf var bondson från Blekinge och hade tjänat tre år i Karlskrona som artillerist vid Flottan. Han skrevs på Linnégatan 31 och antingen han nu hyrde en bädd hos familjen Jacobsson eller hos någon annan i huset fick han ögonen på den sjuttonåriga Agda Klasina Emilia och blev snart min farfar.

Samlat och nedskrivet av Brita Kajsas dotterdotters sonson.

Jag tar tacksamt emot uppgifter om anor till Lars Olsson från S Aspsäter och Brita Svensdotter som första var piga i Fintatorpet. Och varifrån kom egentligen Håkan Larsson. "Möln fr Alster"? Och var kan jag få veta mer om Husvillan och dess invånare?

Stig Pettersson
Ullerudsbacken 70, III
123 73 Farsta
Telefon 08-6040224
E-post: stig.pettersson
@stockholm.mail.telia.com

(Forts. från sidan 3)

gården vid Blomsholm ställd kärre 1 st regnrock af oljad väf, Värderad till 5 Ri och tillhörig J Li Bell i Wik, dels en natt i oktober månad samma höst en full hand bikakor utur en, mjölnaren Jakob Hultgren i Foss tillhörig bistock, och att Strömberg - efter att hafva om andra sisl höst föröfvade stölder af bistockar fått kunskap, sedan brotten timat, - af de tillgripna kakorna mottagit och förtärt half-annan full hand; men icke kunnat visas att tillgreppet af olje-rocken skett så tidigt på söndagen att sabbaten ännu varade; altså med antagande af värdet å de af Strömberg tillgripna kakorna till 75 öre och de af honom, med vetskap att de voro stulna, mottagna och förtärda till 1 R 12 öre Riksd, med stöd af 20 kap 1 och 16§§ strafflagen rättvist fälla Strömberg och för första resan snatteri till värde av 6 Ri 87 öre Rmt böta 50 Ri (riksdaler) Rmt (riksmynt), hvilka öter tillfalla kronan. Datum 1 april 1867.

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlem i en släktforskarförening. Om du mailar in din efterlysning så var noga med att din skriva din adress så att alla kan nå dig.

377. Jag söker ättlingar till Olof Christoffersson, "governor" över Värmland, f 1563, d 1647. Hans barn var Catharina Olofsdotter och den förskjutne sonen Jonas Olofsson Dahlman d 1675 i **Bremen**. Jag skulle gärna vilja komma i kontakt med ättlingar till dessa. Andra släktnamn som är relaterade till min anfader Jonas Dahlman är Faxell, Norenus, Roman, Risell, Welin, Iser och Ullbom. De flesta av dessa var prästsläkter i Värmland. (Svar på engelska)

Carol Mackay
Box 1223
Crossfield, Alberta
Canada TOM OSO
E-mail: mackay@calena.ab.ca

378. Jag söker upplysningar om följande släkter och är mycket tacksam för kontakt: Sven Jansson Bergvall f 1846-04-20 i **Nordmark**, g m Kjerstin Svensdotter f 1839-10-25 i **Ekshärad**. Deras son Johan f 1871-01-01 utvandrade 1906 med sin familj till **Rome i Georgia, USA**. Det finns många ättlingar till honom i amerikanska södern som är intresserade av sina svenska rötter. Sven och Kjerstin hade en son som hette Anders Fredrik f 1878-06-10 i **Nordmark**. Kanske finns ättlingar till denne kvar i Värmland? Kjerstin Svensdotter var dotter till fältjägaren Sven Olofsson **Lund i Halla, Ekshärad**. Denne var f 1811 i **Sunne**. Modern hette Marit Persdotter f 1816-02-07 i **Ekshärad**.

Ulla Ljungsell
Karinlundsg 16
571 41 Nässjö

379. Jag söker Johannes Jonsson gift 1875-04-25 i **Stöde (Y)** med Margareta Johanna Lundberg. Han sägs vara född 1848-02-26 i **Nor, Värmland**, men återfinns ej i denna församlings födelsebok.

Marianne Söderfjäll
Fjällnäsgränd 34 B
982 39 Gällivare
Tel 0970-14435

380. Jag söker uppgifter om landsfiskal (Anders) Nykvist g m Lisa Ferner. Hans son Jonas var skräddare, troligen bosatt vid **Slottsbron i Ed** och g m Britta Tollesdotter. Antagligen fanns också en dotter Lisa. Jonas och Britta hade barnen Anders, Olof och Lisa, alla födda i **Ed** 1748-1755. Familjen finns inte i första hfl för Ed. Anders finns senare i **Ölme** g m Ingeborg Jonsdotter Alstergren f 1754 i **Alster** men inte tillfinnandes i födelseboken där.

Anna-Lisa Berglund
Tunhemsvägen 62
461 43 Trollhättan
Tel 0520-14729

381. Jag söker födelseort o föräldrar till
a) Knipsmeden vid **Storfors** och **Vassgård**, Jean Jeansson Nyman f 1732 eller 1733, g m knipsmeden Hindrik Ekmans dotter Anna Cajsa. Nyman kallade sig senare Nyberg.
b) Soldaten för Bråten i **Grums**, Erik Pehrson Bråtmän f 1716.
c) Erik Bråtmäns hustru Anica Andersdotter f 1716.

Christer Ode-Lundberg
Ekersgatan 15
703 42 Örebro
Tel 019-107125

382. Jeg søker anene til min oldefar (=farfars far). Jeg har i tillegg til muntlige opplysninger kun et "utdrag af Födelse- och Dopbok" for han og hans familie. Det betyr at jeg har følgende opplysninger: Min oldefar heter i kirkebøkene Emil Jonasson Nylén. Han er født 22 sept 1863 i **Karlstads stadsförsamling** i Värmlands län. Hans far het Jonas Eriksson, dagkarl i **Wåxnäs i Karlstad Landsförs**, født 17 okt 1810. Hans mor het Anna Cajsa Jansdotter, født 23 nov 1826. De ble gift 23 aug 1863. Emil Jonasson Nylén og/eller hans far Jonas Eriksson skal ha hatt tilknytning til det svenske forsvar, dvs kavaleriet, etter hva jeg har hørt. Emil

Jonasson Nylén emigrerte (sammen med en bror?) til **Norge** (dvs **Halden** og senere **Sarpsborg**), trolig på 1880-tallet. Jeg har god oversikt over hans etterkommere i Norge, men jeg søker altså mer opplysninger om denne familien og anene fra **Karlstad-området**.

Truls Nylén
Midtoddveien 12 D
N-1410 Kolbotn
E-mail: nylen@online.no

383. Jag efterlyser Carl Johan Andersson Löthman född 1848 i **Visnum**. Han levde med CHARLOTTA JOHANSSON f. 15 juli 1876 i **Grafva**. (Vill också gärna ha uppg. om hennes anor). Troligen har C. J. Löthman varit gift (eller var hela tiden gift) med en kvinna som hette Kristina. Om någon har uppg. vill jag gärna ha kontakt.

Gudrun Nielsen
Karlav.6
73743 Fagersta
tel.0223/13151

384. Johan Urlander hette en bruksinspektör som dog i **Nyed** 1798 13/3 68 år gammal efterlämnande hustru, dotter och måg. Han dyker upp första gången i **Färnebo** 1755 hos bruksinspektör Johan Rudberg på **Yngshyttan** och är antecknad som studiosus men var han kommer ifrån finns ingen anteckning om. Har någon stött på hans namn före 1755 skulle jag vara glad om du kunde ta kontakt. Hans födelseår varierar i husförhörslängderna mellan 1730-32 men tyvärr finns ingen födelsort antecknad och heller inget patronymikon.

Jan Åke Sandberg
Box 1058
436 22 ASKIM
031/28 03 43

385. Jag letar efter någon som skulle kunna hjälpa mej att finna min farmors mor som kom från Värmland, hon hette Stina Larsdotter f 5-1-1833 i **Silbodal**
Rune Johansson
Brusen 1
450 84 Bullaren
E-mail brusen.1@tanum.mail.telia.com

Boftips

Rörliga värmlänningar

Värmlänningar i rörelse. Några anteckningar om migrationsrörelser ..., av Peter Olausson. Utg. av Centrum för historisk-filosofisk forskning vid Högskolan i Karlstad, 651 88 Karlstad. Forskningsrapport 97:14, ISSN 1103-8284. Hft, 113 s., ill., litteraturlista, engelsk summary.

Denna recension har tidigare varit införd i Släkthistoriskt Forum 1998:2 och återges här med recensentens medgivande.

I den här forskningsrapporten berättar Peter Olausson om befolkningen i Värmland och dess tillväxt sedan Gustav Vasas dagar, då den första skattelängden skrevs (som föfinns tryckt) och hur tendenser på riksplånet återspeglas regionalt. Han går igenom olika vågor av inflyttare till landskapet, tyska gruvexperter på 1500-talet, valloner och finnar under första hälften av 1600-talet, och senare t ex tyska glasblåsare. Finnarna var nog den grupp som mest satt sin prägel på omgivningarna genom sitt speciella levnadssätt och sina nyodlingar på tidigare tassemarker. Under ofredstider kom flyktingar över gränsen - i västra Värmland har närheten till Norge alltid spelat stor roll, och det kom andra grupper av "människor i marginalen", resande (tattare) t ex.

Samtidigt har det hela tiden varit en rörlighet i befolkningen från Värmland, man har gått på arbetsvandringar till Norge och till fiskelägena i Bohuslän, när sillen gick till. När sågverken började byggas upp i Norrland flyttade mängder av både enskilda och familjer upp dit. Ibland var det bara första steget till att ge sig över Atlanten.

En stor del av boken upptas också av redogörelser för olika grupper av värmländska emigranter och deras öden, en utvandring som började redan på Nya Sveriges tid.

Här finns så en speciell värmländsk handledning i hur man kan forska om sina emigranter, som bl a berättar om de resurser som finns hos Emigrantregistret i Karlstad, men även i USA, hos

Swenson Center i Rock Island och mormonerna i Salt Lake City.

Denna skrift platsar väl i hyllan hos alla intresserade av Värmland och emigrationshistoria, eller antingen det ena eller det andra.

Elisabeth Thorsell

Imponerande samling av värmländska medeltidsbrev

Halvar Nilsson: *"De värmländska medeltidsbrev"*. Kungl Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur.

Denna recension har tidigare varit införd på NWT:s kultursida 1998-04-23 och återges här med recensentens medgivande.

Att Värmland är ett jämförelsevis ungt landskap visas av det medeltida diplomaterialet. Av det rikssvenska beståndet på cirka 20 000 brev är bara 338 värmländska. (Med brev eller diplom avses vanligen juridiska dokument, t ex dombrev, köpebrev eller testamenten. Brev i modern mening är sällsynta, men de förekommer också, särskilt mot medeltidens slut.)

Dessa gamla dokument på pergament (d.v.s. skinn) eller papper är naturligtvis en ovärderlig källa för forskare som sysslar med det medeltida Värmland. Inte bara historiker utan också släktforskare och filologer har mycket att hämta ur breven.

Imponerande

Till all lycka och bekvämlighet finns de nu i bokform. Vår störste expert på medeltidshistoria, lektor Halvar Nilsson, har med imponerande kunskap och noggrannhet samlat och kommenterat De värmländska medeltidsbrev. Kungl Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur står som förläggare (distr A&W International).

Redan 1995 förelåg breven i form av en arbetsrapport från Högskolan i Karlstad, men "tyvärr präglades denna utgåva av den stora tidspress som hade föregått den. Jag kunde strax upptäcka åtskilliga ofullständigheter och felaktigheter", skriver Nilsson. Nu (d v s 1997)

har alltså åtskilliga tillägg och rättelser gjorts, och den nya upplagan innehåller dessutom en karta över Värmland med de medeltida ortnamnsformerna.

Urkunderna återges i kronologisk ordning och oftast med dateringsort ut-satt. Bara i några få fall återges de i sin helhet; vanligen återberättas innehållet i sammandrag, s.k. *regist*.

Viktigast

Ett undantag görs bl a för det kalligrafiskt vackra brevet 5/4 1268, som avbildas på skyddsomslaget. Det kallas "det viktigaste värmländska dokument som utfärdats under medeltiden" och återges både på latin och i översättning. Innehållet är ett gåvobrev: lagmannen Höld och hans maka Margareta donerar - "för sina själars frälsning" - Arnön och tio gårdar till Riseberga kloster. Donationen, skriver Halvar Nilsson i kommentaren, "är en av de största som gjorts i svensk medeltid av personer nedanför tronen".

Dåtidens mått och företeelser, t ex löp, omfärd, gengärd, avgärdstorp, förklaras i anslutning till dokumenten. Det hade nog varit befogat att också ha dem i tabellform.

Bra register

Volymen avslutas med nyttiga ortnamns- och personregister. Här kan man fundera över förnamn som av någon anledning försvunnit: Byting, Härlek, Höld, Hälv, Benike, Henike (som i Henniekehammar?) m fl.

Och man kan också här konstatera att dagens ortnamn inte alltid har den bakgrund de ser att ha. Ullerud är inget rudnamn, en tidig form är Ulleröy. Botilsäter på Näset hette ursprungligen Bödillsäther (boställe för bödeln?). Mest förvanskat är ändå Höglunda, som äldst skrevs Hölöne.

Slutligen: Halvar Nilsson hör till dem som anser att "värmsk lag", den medeltida Värmlandslagen, verkligen gått förlorad. Elsa Sjöholms teori att den fortfarande existerar, men under namnet Dalalagen, vill han inte acceptera.

Knut Warmland

Mr andra medlemsblad

Värmlänningar

AnRopet 1998:1 (StorStockholms Genealogiska Förening) Efterlysning berörande Ekshärad (Nain).

An-Siktet 1998:1 (Folkare Släktforskarförening) Antavla med folk från bl a Gräsmark (Bråne och Uddheden).

Boden-Anan 1998:1 (Boden Överluleå ForskarFörening) "Påål Nillsson Loo från Högsön, Råneå" av *Björn Fredriksson*: i april 1676 kommenderades Kalix kompani till Eda skans.

Bryggan 1997:4 (Samfundet Emigrantforsknings Främjande) "Olof Sandbergs unika Amerikabilder": Sandberg kom från Köla. "Nils Frykman - den kristna glädjens sångare" av *Stig Sälgeback*.

Hembygdsbladet Kollsberg (Fryksände Hembygdsförening) "Sågverk i Fryksände" av "*Håkan*".

Medlemsblad 1998:1 (Gällivarebygds Forskarförening) "Berättarafton på biblioteket": värmlänningen Carl Holmgren kom till Holmön som gruvfogde år 1870.

Släktforskaren nr 66 (Västerbergslagens Släktforskare) Efterlysning berörande Mangskog (Lisa Jonsdotter Alstermark f 1830-03-29).

Släkthistoriskt Forum 1998:1 (Sveriges Släktforskarförbund) Omslaget pryds av ett gammalt foto föreställande gruvarbetaren Olof Olsson Sone (1847-1915) och hans hustru Maria Pettersdotter (1849-1910) i Taberg, Nordmark. "Ett självmord år 1812" av *Gunnar Jonsson*: studenten Engdahl dränkte sig i Rudstjärnen vid Karlstad. Ett gammalt gruppfoto av 26 damer tillhörande missionskyrkan i gruvstaden Negaunee, Michigan där det bodde många värmlänningar. Efterlysningar berörande Arvika (Asp), Ed, Gillberga (Asp), Nyed, Ransäter (Löfqvist), Sillerud, Väse (Skogsberg) och Östmark (Södra Rödåsen).

Släkthistoriskt Forum 1998:2 (Sveriges Släktforskarförbund) "Från

Rucken till Rucklaren" av *Ted Rosvall*: den värmländske bruksförvaltaren Bengt Ludvig Wilhelm Frykberg hade en dotterson som blev sväger med ex-kejsar Wilhelm av Tyskland. Efterlysningar avseende Fryksände (Oleby, Vasserud, Vägsjöfors), Glava (Hillringsberg), Karlstad (Piscator), Lysvik (Lövestaholm), Nor (Gudmundi), Ransäter (Backström), Rämnen (Lesjöfors), Sunne (Prästgården, Ås)

Släktspejaren 1998:2 (Vasanejdens Släktforskare rf) "Ytterligare en gren Londicer" av *GAB*: brännmästaren Olof Lybäck från Vingäng hade dottern Ulrica Fredrica f 1788-11-20 gm boktryckaren Carl Anton Londicier i Vasa och deras son häradshövdingen Nils Edvard Londicier var g m Laura Cecilia Nygrén från Karlstad, f 1832-10-09.

Släktträdet 1998:1 (Nordvärmlands Släktforskarförening) "Nykterhetsföreningen Trofast i Tomthult Sunne" av *Olle Gustafsson*. "Det sista 'uttaget' i Bergsäng'" av *Gustav F Larsson*. "Helmer Österboms anor". Antavla för Amanda Kristina Löfman d 1933-03-28 i Gnarp med anor från bl a Dalby och Ekshärad. Antavla för Richard Håkansson med anor från Norra Ny (Stöllet) och Ekshärad. "Utskrivningsår för knektar i Fryksände på 1600-talet (forts)" av *Hans Ericsson*.

Strödda Annotationer nr 19 (släktforskarföreningarna i Örebro län) "Historiskt bygdespel på Alkvetterns herrgård" av *Nils Larsson*: brukspatron Nils Mitander född i Filipstad.

Öurigt

AnGripen 1998:1 (Malmö Släktforskarförening) "Något om skräväsandet" av *Gunnar Wollin*.

Diskulogen nr 44 (Föreningen DIS) "DISBYT på väg mot år 2000" av *Olof Cronberg*. "Inscanning av kyrkböcker - hur går det?" av *Sture Bjelkåker*. "Hantering av gamla bilder" av *Berndt Wallerfors*. "CD-R och CD-RW - är det något för oss släktforskare" av *Björn Johansson*. "Släkten på Internet" av *Björn Johansson*.

KLGF-bladet nr 27 (Kalmar läns Genealogiska Förening) "Skiftning av jord".

Medlemsblad 1998:1 (Släktforskare i Uppland) "Några förslag till hur man kan sammanställa sina släktforskningsresultat" *Birgitta Sandblad*

Medlemstidning 1998:2 (Trollhättabygdens Släktforskare) "Att resa med pass" (referat av föredrag av *Anna Brita Löfgren*). "Mormonkyrkans släktforskningsmöjligheter" av *Leroy Billberg*. "Kyrktagning" av *Anders Gustavsson*

Slakten 1998:1 (Södra Västerbottens Släktforskare) "Lita inte på någon!" av *Tom Juslin*. "Datorforskandet faror" av *Tom Juslin*.

Släkthistoriskt Forum 1998:2 (Sveriges Släktforskarförbund) "Fm mf fm f var student - litet om studentmatriklar" av *Elisabeth Thorsell*.

DISGEN

Efter att i många år ha varit ett DOS-baserat släktforskarprogram, så kom DISGEN för ett drygt år sedan ut även med en efterlängtat Windowsversion (version 7). I mars 1998 kom version 7.0d av programmet i form av en uppdateringsfil, som DIS-medlemmarna på DIS hemsida www.dis.se själva kan hämta. För dem, som så vill, gård det också bra att skicka en HD diskett (1.44 Mb) tillsammans med ett adresserat svarskuvert till någon av faddrarna. Värmlandsfadder är Jan Tengelin, Thermiavägen 4, 671 30 Arvika. Tel o fax: 0570-16187.

De forskare, som hittills använt DOS-versionen, men önskar byta till Windows kan lätt göra så genom att flytta sina arbetsfiler från version 6 till version 7.

Jan Tengelin

Föreningens utgivning av böcker och register

Föreningen säljer ett antal publikationer, både egna och medlemmars. Medlemmar som önskar annonsplats för egna publikationer, kontakta ordföranden. För angivet pris tillkommer pack och porto. Maxporto per leverans (10 kg) inom Sverige är 70:- och till Norge 155:-. Order som överstiger 500:- skickas per postförskott, övriga faktureras. Egna publikationer kan även köpas direkt hos föreningens sekreterare. Vi rekommenderar beställning via brev/fax till sekreteraren eller e-post till genealogi.wermland@swipnet.se. Vid slutförsäljning kan dröjsmål uppstå under trycktiden.

REGISTER

Ekshärad (S)

Födde 1665-1722 250,00

Födde 1723-1799 140,00

Fryksände (S)

Födde 1707-1765 290,00

Kila (S)

Födde, Vigde, Döde

1640-1699 60,00

Gunnar Jonsson

Vigde 1689-1900 120,00

Gunnar Jonsson

Födde, Vigde, Döde 90,00

1700-1749

Gunnar Jonsson

Bouppteckningar 60,00

1744-1859

Gunnar Jonsson

Norra Råda (S)

Födde 1725-1769 140,00

Mats Hellgren

Stavnäs (S)

Födde 1687-1775 170,00

Jan Thimberg

Födde 1776-1850 200,00

Jan Thimberg

Födde 1851-1920 210,00

Jan Thimberg

Vigde 1687-1920 320,00

Jan Thimberg

Döde 1687-1825 320,00

Jan Thimberg

Döde 1826-1920 320,00

Jan Thimberg

Sunne (S)

Födde, Vigde, Döde 140,00

1669-1721

Arne Linnarud

Vitsand (S)

Födde, Vigde 250,00

1824-1860

Östmark (S)

Födde 1765-1820 240,00

Arbetsvandringar Värmland-Härjedalen

under 1800-talet 100,00

Roger Alderstrand och ABF Härjedalen

Ortsregister

Värmland 50,00

Gunnar Jonsson

Dalsland 40,00

Gunnar Jonsson

Värmlands släktforsarkatalog

1996 60,00

Vi har gått över till fakturering. Idag faktureras alla beställningar. Porto och packetering tillkommer, dock högst 70:- kr inom Sverige.

Vid beställning över 500:- tillkommer postförskottsavgift 28:-.

BÖCKER

Mats Hellgren

En kyrkoherdes vardag

Ekshärad 1700-1758

Andreas och Bengt Piscator, kyrkoherdar, har fört anteckningar om allt som tilldragit sig i prästgården. År 1758 omfattar dag för dag notering. Häftat 186 sid. 150,00

Britta Johansson m.fl.

Torp i Botilssäter

Format A4. Plasthäftad med skyddsomslag 60,00

Eric Sundell

Kvarnarna vid Rottnafallen

Kvarnindustrins uppbyggnad från 1600-talet. Teknik, malning, kvarnbeskrivningar, personindex. 110 sidor i häfte med 4-färgsomslag. 120,00

Torp och ödegårdar i Ölserud

..... 70,00

ÖVRIGT

Antavleblanketter A3, 5 st 15,00

Nytt från VSF 1984-1991

per nummer 25,00

Hel årgång 75,00

VärmlandsAnor 1992-

per nummer 30,00

Hel årgång 100,00

Råd och tips vid registrering av kyrkböcker 25,00

EXTERNA

Finnar i Östmark, Vitsand, Nyskoga, Södra och Norra Finnskoga

30 finnhemman, 5 torp, 80 finnsläkter.
Personregister 2200 personer. 330 sid.

Finnar i väst och Finnar i Gräsmark och Lekvattnet

Pris per styck
SEK 180,00 inkl porto
NOK 250,00 inkl porto
Införelavgift 40,00

Beställs på postgiro
96 33 69-4
Jarl Ericson,
Nordmarksgatan 7
671 51 Arvika.
Tel 0570-19488

Bilder af Värmskog från istid till nutid

Ingrid Johansson m.fl.
32 kapitel, 155 sidor, illustrerad, kartor,
inbunden, hög kvalitet.

Beställs via
Ingrid Johansson,
Gansbyn, Sättra,
671 95 Klässbol.
Tel 0570-461070

Du kan bli *Stödande medlem* i **Sveriges Släktforskarförbund**, för bara **180 kr/år**. Du får *Släkthistoriskt Forum*, *Svenska Antavlor*, köprabatter m.m.
Sveriges Släktforskarförbund,
Box 30222, 104 25 Stockholm. Tel 08-695 08 90. E-post: genealogi@genealogi.se

Program för Släktforscardagarna i Jönköping 1998

Lördag 29 augusti

- 09.30 Utställningen öppnar
- 09.30 - Ungdomsorkestern med Drillflickor marscherar från Hovrättstorget 10.00 till Folkets Hus
- 10.00 - Invigning:
- 10.45 Kaj-Gunnar Nilsson, ordf i JönköpingsBygdens Genealogiska Förening
- Krister Larsson Lagersvärd, ordf i Sveriges Släktforskarförbund
- Birgit Friggebo, landshövding i Jönköpings län
- 11.00 - Björn Lippold, Garnisonsmuseet i Skövde
- 11.45 Knekten i helg och söcken
- 12.00 - Anders Johnsson, skriftställare Stockholm
- 12.45 Folkrörelserna byggde demokratin
- 13.00 - Sveriges Släktforskarförbunds Riksstämma
- 15.45
- 16.00 - Uno "Myggan" Eriksson, Fil Dr h c Göteborg
- 16.45 Från scen och cabaret
- 17.00 - Egil Skog, hembygdsforskare Huskvarna
- 17.45 Faktorier
- 18.00 Utställningen stänger
- 19.30 Småländskt gille med logdans och bondkomik på Åkarps loge i Rogberga. Rolf von Otter sjunger ackompanjerad av Fred Andersson. Gårdsmusik och dans med Tre Små Grisar Jönköping

Söndag 30 augusti

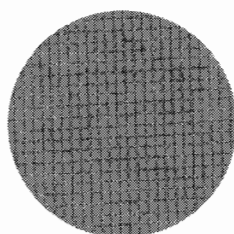
- 09.30 Utställningen öppnar
- 10.00 - Carl Axel Petri, f d hovrättspresident Jönköping
- 10.45 Domen mot Skytten och Draken ur Göta Hovrätts arkiv
- 11.00 - Lars-Olof Lööf, muséeintendant Göteborg
- 11.45 Smeder i Tabergs bergslag
- 12.00 - Kalle Bäck, universitetslektor i historia Linköping
- 12.45 Brott och straff under 300 år
- 13.00 - Sam Blixt, adjunkt Oskarshamn
- 13.45 PLF:s databas, uppbyggnad och användning
- 14.00 - John Curman, agronom Upplands Väsby
- 14.45 Om släkten Lundström i Jönköping: kistebrev och tändstickor
- 14.45 - Avslutning på Släktforscardagarna 1998
- 15.00 Inbjudan till Karlstad 1999
- 16.00 Utställningen stänger

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändning
retur med den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
Lars-Gunnar Sander
Norra Berghaget
667 32 FORSHAGA

B
Föreningsbrev

Nu är det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!